

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Διπλωματική Εργασία

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΣΤΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ

Κοτίνης Παναγιώτης α.μ. 141102

Επιβλέπων Καθηγητής: Τζόβας Χρήστος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 - ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 - ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ	4
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 - ΔΛΠ 19	5
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 - ΔΛΠ 26	15
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 - ΕΜΠΕΙΡΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΙ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	19
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	28
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	29
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ – Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΤΕΛΥΕΤ	31

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 – ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ίσως το πιο σημαντικό (και διαρκές) θέμα της επικαιρότητας είναι το δημόσιο χρέος και η οικονομική αστάθεια που επέφερε, όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και σε άλλες χώρες παγκοσμίως. Η χρηματοπιστωτική κρίση (και μετέπειτα η κρίση χρέους) έφερε στο φως τις συνέπειες της κακής χρηματοοικονομικής διαχείρισης και, επιπρόσθετα στην περίπτωση της Ελλάδας, των αναξιόπιστων χρηματοοικονομικών αναφορών του Δημόσιου Τομέα. Οι ξεπερασμένες πρακτικές λογιστικής παρακολούθησης σε συνδυασμό με σωρεία λανθασμένων κυβερνητικών χειρισμών ανέδειξαν την ανάγκη για περισσότερη διαφάνεια μέσα από ένα αναβαθμισμένο πλαίσιο κανόνων και προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς που θα παρέχει εμπιστοσύνη στην ποιότητα των διαθέσιμων πληροφοριών. Αυτό το κενό εμπιστοσύνης καλούνται να καλύψουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημόσιου Τομέα (International Public Sector Accounting Standards) με σημαντικές μεταρρυθμίσεις τόσο στον χειρισμό όσο και στην παρουσίαση των λογιστικών στοιχείων.

Στην περίπτωση των ασφαλιστικών ταμείων τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα εφαρμόζονται μέσα από τα πρότυπα 19 και 26 (Παροχές σε εργαζόμενους και Παροχές εξόδου από την υπηρεσία αντίστοιχα). Στόχος της διπλωματικής εργασίας είναι η ανάλυση των επιμέρους οδηγιών των προτύπων αυτών καθώς και η ανάδειξη της επίδρασής τους σε σχέση με το υπάρχον πλαίσιο όπως αυτό προβλέπεται από το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο ως προς την συνταξιοδότηση (ΕΓΛΣ λογαριασμός 44 “Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία”). Πιστεύουμε ότι η εφαρμογή αυτών των προτύπων εξασφαλίζει μεγαλύτερη διαφάνεια στις παρεχόμενες πληροφορίες και οδηγεί στη λήψη καλύτερων αποφάσεων.

Το πρώτο κεφάλαιο εισάγει τον αναγνώστη στο αντικείμενο της παρούσας εργασίας. Το δεύτερο κεφάλαιο αποτελεί την επισκόπηση βιβλιογραφίας. Το τρίτο κεφάλαιο ασχολείται με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 19 “Παροχές σε Εργαζόμενους” και επακόλουθα το τέταρτο κεφάλαιο με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 26 “Παροχές Εξόδου από την υπηρεσία”. Στο πέμπτο κεφάλαιο παρουσιάζονται και τίθενται σε σύγκριση υποδείγματα οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τις οδηγίες του ΕΓΛΣ και των ΔΛΠ. Στο έκτο και τελευταίο κεφάλαιο παρουσιάζονται τα συμπεράσματα της εργασίας καθώς και προτάσεις για μελλοντική έρευνα. Ακολουθεί η παρουσίαση του ΤΑΕΥΕΤ στο παράρτημα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 - ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

Ο Daley (1984) είναι από τους πρώτους που υποστηρίζουν ότι τα έξοδα των παροχών προς εργαζομένους σχετίζονται με τη χρηματιστηριακή αξία.

Ο Landsman (1986) υποστηρίζει ότι οι παρεχόμενες πληροφορίες των λογιστικών μεγεθών των παροχών σε εργαζομένους δεν διαφέρουν από αυτές των υπολοίπων στοιχείων του ισολογισμού.

Οι Barth et al. (1996) κάνουν και αυτοί λόγο για σχέση μεταξύ των γνωστοποιήσεων που αφορούν τις παροχές σε εργαζομένους με την χρηματιστηριακή τιμή χρησιμοποιώντας το υπόδειγμα του Ohlson (1995) σε ένα δείγμα 300 αμερικανικών επιχειρήσεων.

Οι Hann et al. (2007) βασίζονται στην μεθοδολογία των Barth et al. (1996) εξετάζουν το πληροφοριακό περιεχόμενο των παροχών προς εργαζομένους και δείχνουν ότι τα αποτελέσματα που απορρέουν από τις παροχές σε εργαζομένους αυξάνουν τη μεταβλητότητα στα κέρδη. Επίσης υποστηρίζουν ότι η διοίκηση της επιχείρησης μπορεί να χρησιμοποιήσει τα λογιστικά μεγέθη των παροχών σε εργαζομένους για να παράσχει πληροφόρηση σε επενδυτές.

Οι Σπαθής και Γεωργακοπούλου (2007) αναφέρουν ότι το ΕΓΛΣ δεν περιέχει οδηγίες σχετικά με τις παροχές σε εργαζομένους ενώ ο Beechy (2009) ασχολείται με την παρουσίαση των παροχών σε εργαζομένους στις οικονομικές καταστάσεις και τις αλλαγές στον υπολογισμό τους.

Ο Glaum (2009) συσχετίζει τις χρηματιστηριακές αποδόσεις με τις παροχές σε εργαζομένους (στις περιπτώσεις που η απόδοση υπολογίζεται βάσει λογιστικών μεγεθών) και κάνει λόγο για χρήση των παροχών για εργαζομένους στην χειραγώγηση κερδών (earnings management) βασισμένος στη μελέτη του Ghica (1990). Ο Glaum θεωρεί ότι απαιτείται περαιτέρω έρευνα στη σχέση μεταξύ λογιστικών μεγεθών που αφορούν παροχές σε εργαζομένους και χειραγώγησης κερδών. Παράλληλα, αναφέρεται στην μελέτη του Daley υποστηρίζοντας ότι τα αποτελέσματά του βασίστηκαν σε μικρό δείγμα και επικρίνει τον τρόπο μέτρησης των μεταβλητών.

Οι Amir, Guan και Oswald (2010) μελετούν τις παροχές προς εργαζομένους με αναφορά και στο ΔΛΠ 19. Οι συγγραφείς υποστηρίζουν ότι το ΔΛΠ 19 αύξησε την μεταβλητότητα των μεγεθών των παροχών σε εργαζομένους.

Οι Davis-Friday et al. (2007) εξετάζουν την επιρροή του FAS 87 (Employers' accounting for pensions) στην εξομάλυνση των κερδών (earnings smoothing) και τα αποτελέσματά τους δείχνουν ότι η επίδραση του είναι σημαντική.

Γενικά, τα αποτελέσματα δείχνουν ότι τα λογιστικά μεγέθη των παροχών σε εργαζομένους έχουν υψηλό πληροφοριακό περιεχόμενο για τις χρηματιστηριακές τιμές και ότι οι παρεχόμενες από αυτά πληροφορίες δεν διαφέρουν ως προς την σημαντικότητα από αυτές των υπολοίπων λογιστικών μεγεθών των οικονομικών καταστάσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 – ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 19

Σκοπός του Προτύπου είναι να καθορίσει τη λογιστική απεικόνιση και τις γνωστοποιήσεις για τις παροχές από έναν εργοδότη στους εργαζομένους.

Η οικονομική οντότητα είναι υποχρεωμένη να προβεί σε αναγνώριση της υποχρέωσης όταν ένας εργαζόμενος έχει παράσχει υπηρεσία με αντάλλαγμα μελλοντικές παροχές και σε αναγνώριση εξόδου όταν η οικονομική οντότητα αναλώνει τα οικονομικά οφέλη που προκύπτουν από την υπηρεσία που παρασχέθηκε από έναν εργαζόμενο.

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 19 εφαρμόζεται για τη λογιστική αντιμετώπιση των παροχών προς εργαζομένους οι οποίες μπορούν να αφορούν σε:

- Επίσημες συμφωνίες ή επίσημα προγράμματα ή άλλες τυπικές συμφωνίες της επιχείρησης με τους εργαζομένους της συνολικά, αλλά και ατομικά.
- Παροχές οι οποίες προέρχονται από τη νομοθεσία
- Πρακτικές άτυπες της επιχείρησης οι οποίες δημιουργούν μία τεκμαιρόμενη δέσμευση.

Οι παροχές σε εργαζομένους χωρίζονται σε: Βραχυχρόνιες Παροχές σε Εργαζομένους, Παροχές Εξόδου από την Υπηρεσία, Παροχές Μετά την Έξοδο από την Υπηρεσία και Λοιπές Μακροχρόνιες Παροχές.

Οι ακόλουθοι όροι χρησιμοποιούνται σε αυτό το Πρότυπο, για το λόγο αυτό είναι χρήσιμο να παρατεθούν οι βασικές έννοιές τους.

- Παροχές σε εργαζομένους : είναι όλες οι μορφές αντιπαροχών που δίνονται για τις υπηρεσίες των εργαζομένων.
- Βραχυχρόνιες Παροχές σε εργαζομένους : είναι παροχές οι οποίες λήγουν στο σύνολό τους εντός δώδεκα μηνών μετά από το τέλος της χρήσης μέσα στην οποία οι εργαζόμενοι έχουν προσφέρει τις σχετικές υπηρεσίες.
- Μακροχρόνιες παροχές σε εργαζομένους : είναι παροχές οι οποίες λήγουν μετά από δώδεκα μήνες από το τέλος της χρήσης στην οποία οι απασχολούμενοι έχουν προσφέρει τη σχετική υπηρεσία.
- Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία : είναι παροχές σε εργαζομένους που είναι πληρωτέες μετά την ολοκλήρωση της απασχόλησης.
- Παροχές εξόδου από την υπηρεσία : είναι παροχές σε εργαζομένους πληρωτέες, κατόπιν απόφασης να τερματισει πρώωρα την απασχόληση ενός εργαζομένου ή να αποχωρήσει οικιοθελώς ο εργαζόμενος με αντάλλαγμα αυτές τις παροχές.
- Προγράμματα καθορισμένων εισφορών : είναι τα προγράμματα παροχών μετά την έξοδο από την υπηρεσία κατά τα οποία μια οικονομική οντότητα καταβάλλει καθορισμένες εισφορές σε μία ξεχωριστή επιχειρηματική οικονομική οντότητα και δε θα έχει καμία νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση να πληρώνει περαιτέρω εισφορές.
- Προγράμματα καθορισμένων παροχών: είναι τα προγράμματα παροχών μετά την έξοδο από την υπηρεσία.
- Προγράμματα πολλών εργοδοτών: είναι προγράμματα καθορισμένων εισφορών ή παροχών , όπου συγκεντρώνουν τα περιουσιακά στοιχεία που

συνεισφέρονται από διάφορες οικονομικές οντότητες οι οποίες δε βρίσκονται κάτω από κοινό έλεγχο ή γίνεται χρήση αυτών των περιουσιακών στοιχείων προκειμένου να παρέχουν οφέλη σε εργαζομένους περισσότερων της μίας οικονομικής οντότητας.

- Παρούσα Αξία δέσμευσης καθορισμένων παροχών: είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών πληρωμών που απαιτούνται για τη τακτοποίηση της δέσμευσης που προέρχεται από υπηρεσία εργαζόμενου κατά τη τρέχουσα και τις προηγούμενες περιόδους.

- Περιουσιακά στοιχεία προγράμματος :Τα περιουσιακά στοιχεία ή εγκεκριμένες ασφαλιστικές συμβάσεις που ανήκουν σε έναν φορέα.

- Απόδοση των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος : είναι οι τόκοι, τα μερίσματα και άλλα έσοδα που προέρχονται από τα περιουσιακά στοιχεία του προγράμματος, μαζί με πραγματοποιηθέντα και μη, κέρδη ή ζημίες μείον τα κόστη διαχείρισης και τους τόκους πληρωτέους.

- Παρούσα Αξία μίας υποχρέωσης καθορισμένης παροχής : είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών πληρωμών που θα πρέπει να καταβληθούν για να λήξει η υποχρέωση από την εργασία των εργαζομένων (για τη τρέχουσα και τις προηγούμενες περιόδους), χωρίς την αφαίρεση των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος.

- Εύλογη αξία : είναι το ποσό με το ποίο ένα στοιχείο του ενεργητικού μπορεί να ανταλλαχθεί ή μία υποχρέωση να διακανονιστεί, στα πλαίσια μίας εμπορικής συναλλαγής, μεταξύ δύο μερών τα οποία έχουν πλήρη γνώση του αντικειμένου και ενεργούν με τη θέλησή τους.

- Αναλογιστικά Κέρδη ή Ζημίες : είναι οι διαφορές οι οποίες προκύπτουν είτε από αλλαγές στις αναλογιστικές παραδοχές είτε από από την διαφορά ανάμεσα στις θεωρητικές παραδοχές και ό,τι τελικά έγινε.

- Κόστη Προϋπηρεσίας : Όταν οι παροχές μεταβληθούν, για παράδειγμα σημειωθεί αύξηση, τότε δημιουργείται ένα κόστος το οποίο δεν είχε υπολογιστεί στο παρελθόν.

ΒΡΑΧΥΧΡΟΝΙΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ

Οι βραχυχρόνιες παροχές σε εργαζομένους είναι οι υποχρεώσεις της επιχείρησης που αφορούν τους μισθούς και ημερομίσθια, τις εργοδοτικές εισφορές, τις υποχρεώσεις για διάφορα επιδόματα (αδείας, εορτών, κλπ), τη συμμετοχή των εργαζομένων στα κέρδη, την καταβολή επιδόματων ασθένειας, τις διάφορες παροχές σε είδος (στέγαση, περίθαλψη, μετακίνηση, κ.α.) αλλά και παροχές οι οποίες είναι πληρωτέες εντός δώδεκα μηνών μετά τη λήξη της υπηρεσίας.

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές πρέπει να λογίζονται στο χρόνο που πραγματοποιούνται και πρέπει να γίνεται οριοθέτηση της χρήσης με αυτά τα έξοδα.

Όταν ένας εργαζόμενος έχει παράσχει υπηρεσία, η οικονομική οντότητα πρέπει να αναγνωρίσει το ποσό της βραχυπρόθεσμης παροχής είτε ως υποχρέωση μείον το ποσό που ήδη πληρώθηκε (αν το ποσό που ήδη πληρώθηκε υπερβαίνει το ποσό της παροχής, αναγνωρίζεται ως περιουσιακό στοιχείο) είτε ως έξοδο.

Το ΔΛΠ 19 δεν προβλέπει ούτε απαιτεί ειδικές γνωστοποιήσεις για τις βραχυχρόνιες παροχές σε εργαζομένους (σε αντίθεση με τα πρότυπα 1 και 24).

ΠΑΡΟΧΕΣ ΕΞΟΔΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Η κατηγορία αυτή αναφέρεται στις περιπτώσεις όταν το προσωπικό μίας οντότητας φεύγει είτε λόγω απόλυσης είτε λόγω εθελούσιας αποχώρησης. Οι παροχές εξόδου από την υπηρεσία δύναται να είναι αποζημιώσεις καθώς και πληρωμές σε προγράμματα για παροχές μετά την έξοδο.

Οι παροχές εξόδου από την υπηρεσία λογίζονται ως υποχρέωση και ως έξοδο όταν αναλαμβάνεται η δέσμευση για αποχώρηση. Δηλαδή, όταν έχει οριστικοποιηθεί η απόφαση απόλυσης κάποιων εργαζομένων λογίζεται έξοδο και αντίστοιχα υποχρέωση για αποζημίωση ανεξάρτητα από τη χρονική στιγμή που πραγματοποιείται η απόφαση αυτή.

Η οικονομική οντότητα δεσμεύεται για τερματισμό της υπηρεσίας όταν έχει ένα λεπτομερειακό πρόγραμμα (θα πρέπει να περιέχει αναφορά για τον χρόνο εφαρμογής του, πληροφορίες σχετικά με την εγκατάσταση, λειτουργία και τον αριθμό των εργαζομένων των οποίων οι υπηρεσίες πρόκειται να τερματιστούν καθώς και πληροφορίες σχετικά με τις παροχές εξόδου από την υπηρεσία) και δεν υπάρχει πραγματική πιθανότητα αναίρεσης.

Πρέπει να επισημανθεί ότι οι παροχές εξόδου από την υπηρεσία, οι οποίες λήγουν μετά το διάστημα των δώδεκα μηνών, προεξοφλούνται.

Όταν συντρέχει η περίπτωση προσφοράς για ενθάρρυνση εθελούσιας εξόδου από την υπηρεσία, ο υπολογισμός των παροχών εξόδου από την υπηρεσία βασίζεται στον αριθμό των εργαζομένων που αναμένεται να κάνουν αποδεκτή την προσφορά, εαν ο αριθμός τους είναι αβέβαιος τότε παρουσιάζεται θέμα ενδεχόμενης υποχρέωσης και η οικονομική οντότητα πρέπει να κάνει γνωστοποιήσεις αναφορικά με την ενδεχόμενη υποχρέωση (ΔΛΠ 37).

Η οικονομική οντότητα προβαίνει σε γνωστοποίηση της φύσης και του ποσού ενός εξόδου εαν είναι σημαντικό (ΔΛΠ 1). Οι παροχές εξόδου από την υπηρεσία υπάρχει πιθανότητα να καταλήγουν σε έξοδο για το οποίο απαιτείται γνωστοποίηση σε συμμόρφωση με αυτήν την απαίτηση.

Επίσης, το ΔΛΠ 24 υποχρεώνει την οικονομική οντότητα να γνωστοποιεί πληροφορίες σχετικά με τις παροχές εξόδου από την υπηρεσία για τα βασικά διοικητικά στελέχη.

ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ

Η συγκεκριμένη κατηγορία του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 19 «Παροχές σε Εργαζομένους» είναι σπάνια στη χώρα μας. Αφορά περιπτώσεις που μία εταιρεία αναλαμβάνει μακροχρόνιες δεσμεύσεις για παροχές (π.χ. παροχές για μακροχρόνια ανικανότητα) και αυτοί οι εργαζόμενοι δεν απασχολούνται πλέον στην επιχείρηση, παροχές για κάλυψη ενός μεγάλου χρονικού διαστήματος υπηρεσίας στην εταιρεία, παροχές για αποζημίωση μετά από κάποια χρόνια, παροχές για πληρωμή από κέρδη ή λήψη μπόνους καταβλητέα μετά από δώδεκα μήνες από το τέλος της περιόδου στην οποία οι εργαζόμενοι έχουν προσφέρει τη σχετική υπηρεσία, παροχές για μακροχρόνιες αποζημιωνόμενες απουσίες όπως άδεια μακρόχρονης υπηρεσίας.

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες παροχές λογίζονται όταν αναλαμβάνονται αυτές οι υποχρεώσεις. Το ποσό το οποίο θα αναγνωρισθεί ως υποχρέωση για αυτές τις παροχές θα πρέπει να επαναπροσδιορίζεται σε κάθε χρήση και φυσικά θα προκύπτουν αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές και κόστη προϋπηρεσίας τα οποία και καταχωρούνται στη χρήση που αφορούν. Η υποχρέωση για τις λοιπές μακροπρόθεσμες παροχές υπολογίζεται ως η Παρούσα αξία δέσμευσης καθορισμένων παροχών ΜΕΙΟΝ την Εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος.

Το παρόν Πρότυπο δεν απαιτεί συγκεκριμένες γνωστοποιήσεις για αυτές τις παροχές είναι όμως πολύ πιθανό να απαιτούνται γνωστοποιήσεις από άλλα πρότυπα (ΔΛΠ 1 και 24).

ΠΑΡΟΧΕΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΞΟΔΟ ΑΠΟ ΤΗΝΥΠΗΡΕΣΙΑ

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία (παροχή συντάξεων, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, ασφάλεια ζωής, κ.α.) καλύπτονται στην Ελλάδα κυρίως από το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης που υποχρεώνει εργοδότες και εργαζόμενους στην καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών μέχρι την έξοδό τους από την υπηρεσία.

Συμπληρωματικά, τέτοιες παροχές διατίθενται και από ασφαλιστικές εταιρείες ενώ στο εξωτερικό είναι σύνηθες φαινόμενο η ίδρυση ταμείων (Pension Funds) αποτελούμενων από εταιρείες ή ομάδες εταιρειών προκειμένου να είναι εφικτή η κάλυψη αυτών των παροχών.

Στη χώρα μας, υπάρχει η δυνατότητα από τον νόμο για παρόμοιες παροχές είτε από ειδικές συμβάσεις μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων είτε από ειδικούς ασφαλιστικούς λογαριασμούς (δεν αποτελούν Ασφαλιστικά Ταμεία σε κλαδικό ή επιχειρησιακό επίπεδο), πρακτικές που δεν συνηθίζονται. Τα προγράμματα αυτά διαφοροποιούνται από τη Κρατική Κοινωνική Ασφάλιση, καθώς η διοίκησή και η διαχείρισή τους δεν υποστηρίζεται από το Κράτος, οπότε δεν ευθύνεται αυτό.

Οι Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία διακρίνονται σε Προγράμματα Καθορισμένων Παροχών και σε Προγράμματα Καθορισμένων Εισφορών.

Τα βασικά χαρακτηριστικά των Προγράμματος Καθορισμένων Παροχών είναι η δέσμευση της οικονομικής οντότητας να παρέχει τις συμφωνημένες παροχές στους εργαζόμενους και το ότι ο αναλογιστικός κίνδυνος (οι παροχές θα κοστίσουν περισσότερο από το αναμενόμενο) και ο επενδυτικός κίνδυνος βαραίνουν την οικονομική οντότητα.

Στα προγράμματα καθορισμένων παροχών, ο εργοδότης και ο εργαζόμενος καταβάλλουν εισφορές οι αποδόσεις της διαχείρισης των οποίων σκοπό έχουν τη χορήγηση παροχών. Η εταιρεία δεν φέρει ευθύνη μόνο για την καταβολή των εισφορών αλλά και για τη χορήγηση των προβλεπόμενων παροχών, όταν αυτές θα

καταστούν απαιτητές (βλ.συνταξιοδότηση). Η ευθύνη αυτών των Προγραμμάτων είναι ανάλογη με την ευθύνη των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης. Ο ασφαλισμένος αναμένει και απαιτεί τη λήψη συγκεκριμένων παροχών ενώ η υποχρέωση του «Ταμείου» είναι η χορήγησή τους. Επομένως, η εφαρμογή Προγράμματος Καθορισμένων Παροχών για μία εταιρία, είναι σαν να διαχειρίζεται ένα ασφαλιστικό ταμείο. Η συγκέντρωση των πόρων σε μία δεδομένη χρονική στιγμή προέρχεται από τη καταβολή των εισφορών καθώς και από τα έσοδα των επενδύσεων τους και συνυπάρχει με την ύπαρξη υποχρεώσεων (εξόφληση προμηθευτών, έξοδα λειτουργίας, κ.α.). Το μεγαλύτερο, όμως, μέρος των υποχρεώσεων σχετίζεται με τις καταβολές παροχών προς τους ασφαλισμένους στο μέλλον.

Ο Λογιστικός χειρισμός των Προγραμμάτων Καθορισμένων Εισφορών γίνεται ως εξής :

- Εκτίμηση παροχών που δικαιούνται οι εργαζόμενοι μέχρι το τέλος περιόδου.
- Προεξόφληση εκτιμήσεων για τον υπολογισμό παρουσών αξιών.
- Εκτίμηση εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του Προγράμματος.
- Εκτίμηση συνόλου αναλογιστικών κερδών ή ζημιών.
- Εκτίμηση αναλογιστικών κερδών ή ζημιών που θα λογιστικοποιηθούν.
- Υπολογισμός Κόστους Προϋπηρεσίας αν ένα πρόγραμμα τροποποιήθηκε ή ξεκίνησε τώρα.
- Υπολογισμός κέρδους ή ζημίας , αν ένα πρόγραμμα έχει σταματήσει ή περικοπεί

Ως υποχρέωση για το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών εμφανίζεται το συμψηφισμένο ποσό , το οποίο υπολογίζεται ως εξής :

Παρούσα Αξία Δέσμευσης Καθορισμένων Παροχών ΠΛΕΟΝ Κερδη ή Ζημίες ΜΕΙΟΝ το Κόστος Προϋπηρεσίας που δεν έχει αναγνωρισθεί ΜΕΙΟΝ Εύλογη Αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος.

Η λογιστική των προγράμματος καθορισμένων παροχών είναι μία σύνθετη υπολογιστική διαδικασία, διότι ο υπολογισμός των υποχρεώσεων για τις μελλοντικές παροχές πραγματοποιείται από ειδικούς επαγγελματίες, τους αναλογιστές. Για τον υπολογισμό των δεσμεύσεων γίνεται χρήση από τους αναλογιστές διαφόρων αντικειμενικών αναλογιστικών παραδοχών, για δημογραφικές και οικονομικές μεταβλητές προκειμένου να προσδιοριστεί το ποσό των δεσμεύσεων. Μερικές από τις παραδοχές που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του ποσού το οποίο πρέπει να συσσωρευτεί ώστε να είναι δυνατή η κάλυψη των υποχρεώσεων προς τους εργαζομένους είναι :

- Κανονισμός Προγράμματος
- Αριθμός ασφαλισμένων
- Ανανεώσεις προσωπικού
- Πίνακες Θνησιμότητας
- Ύψος εισπραττόμενων εισφορών
- Επιτόκιο Προεξόφλησης
- Ύψος παροχών
- Τελικοί Μισθοί
- Προβλεπόμενες αποδόσεις επενδύσεων
- Προβλεπόμενες μελλοντικές αποδοχές
- Μελλοντικά έξοδα ιατροφαρμακευτικών δαπανών

Το προεξοφλητικό επιτόκιο, οι μελλοντικοί μισθοί, τα επίπεδα των παροχών και η αναμενόμενη απόδοση των επενδύσεων βασίζονται στις προσδοκίες της αγοράς για τη περίοδο που πρόκειται να τακτοποιηθούν οι δεσμεύσεις.

Για το προσδιορισμό της παρούσας αξίας των δεσμεύσεων χρησιμοποιείται η Μέθοδος της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας. Η συγκεκριμένη μέθοδος θεωρεί ότι κάθε περίοδος υπηρεσίας δημιουργεί μια επιπρόσθετη μονάδα δικαιώματος στις παροχές και συνυπολογίζει κάθε μονάδα ξεχωριστά για να δημιουργήσει το τελικό αποτέλεσμα.

Το επιτόκιο το οποίο χρησιμοποιείται βασίζεται σε αποδόσεις της αγοράς υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων ή, όπου δεν είναι αυτό δυνατό, σε αποδόσεις κρατικών ομολόγων.

Η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος προσδιορίζεται όταν δεν υπάρχει διαθέσιμη αγοραία τιμή, για παράδειγμα με προεξόφληση των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, χρησιμοποιώντας προεξοφλητικό επιτόκιο που αντανακλά τόσο το κίνδυνο που συνδέεται με τα περιουσιακά στοιχεία του προγράμματος όσο και τη λήξη ή την αναμενόμενη ημερομηνία εκποίησης αυτών των περιουσιακών στοιχείων.

Οι μεταβολές που προκαλούνται λόγω αυτών των παραδοχών περιλαμβάνονται στον υπολογισμό της παρούσας αξίας της υποχρέωσης και του τρέχοντος κόστους προϋπηρεσίας και η αποτίμησης αυτής της υποχρέωσης δημιουργεί ουσιαστικά ένα κέρδος ή ζημία. Από το σύνολο των συσσωρευμένων αναλογιστικών κερδών ή ζημιών που δεν έχουν αναγνωριστεί, η οικονομική οντότητα θα πρέπει να αναγνωρίσει στα αποτελέσματά της ένα μέρος, στη περίπτωση που τα καθαρά συσσωρευμένα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές κατά το τέλος της προηγούμενης περιόδου, ξεπεράσουν το υψηλότερο από τα ακόλουθα δύο ποσά :

1. Το 10% επί της παρούσας αξίας της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών της προηγούμενης χρήσης.
2. Το 10% της εύλογης αξίας των στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος καθορισμένων παροχών της προηγούμενης χρήσης .

Το ποσό που θα αναγνωριστεί στα Αποτελέσματα Χρήσης , είναι το πλεονάζων ποσό (πάνω από το 10% που αναφέρεται ανωτέρω), διαιρούμενο με το μέσο χρόνο απασχόλησης των εργαζομένων.

Το Κόστος Προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται στις περιπτώσεις αύξησης της υποχρέωσης των καθορισμένων παροχών. Η επιχείρηση αναγνωρίζει το κόστος προϋπηρεσίας ως έξοδο.

Η καθαρή αξία της περιουσίας του Προγράμματος καθορισμένων παροχών είναι γνωστή καθώς απεικονίζονται στον Ισολογισμό πάγια περιουσιακά στοιχεία, διαθέσιμα, απαιτήσεις μείον τις υποχρεώσεις της. Η αξία της υποχρέωσης, η οποία έχει υπολογιστεί από τους αναλογιστές, είναι επίσης γνωστή. Οπότε υπάρχουν δύο ενδεχόμενα. Είτε η αξία καλύπτει τις υποχρεώσεις και άρα το πρόγραμμα είναι “υγιές”, είτε συμβαίνει το αντίθετο και τότε οι υπεύθυνοι του προγράμματος πρέπει να λάβουν μέτρα.

Το ΔΛΠ 19 προβλέπει γνωστοποιήσεις για τις οντότητες που διαχειρίζονται προγράμματα καθορισμένων παροχών. Πληροφορίες που πρέπει να γνωστοποιηθούν περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων:

- Τη λογιστική πολιτική που εφαρμόζεται για την αναγνώριση των αναλογιστικών κερδών και ζημιών.
  - Τη γενική παρουσίαση του τύπου του προγράμματος.
  - Συμφωνία των υπολοίπων έναρξης και κλεισίματος της παρούσας αξίας της δέσμευσης και πώς αυτή επηρεάστηκε από άλλες μεταβλητές (κόστος τόκου, κόστος απασχόλησης, συναλλαγματικές ισοτιμίες, περικοπές, κ.α.).
  - Πίνακα μεταβολών εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος καθώς και των δικαιωμάτων αποζημίωσης, που αναγνωρίζονται ως περιουσιακό στοιχείο.
  - Πίνακα συμφωνίας του καθαρού ποσού λήξης.
  - Πίνακας στον οποίο να εμφανίζονται τα ποσά που δεν αναγνωρίζονται στον Ισολογισμό.
  - Πίνακας με ανάλυση του αποτελέσματος.
  - Αναφορά στα συνολικά ποσά που εμφανίζονται στα Αποτελέσματα Χρήσεως.
  - Ανάλυση της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος.
  - Πίνακας με ανάλυση για τα τελευταία πέντε χρόνια σχετικά με τις υποχρεώσεις, τα περυσιακά στοιχεία και το έλλειμμα ή πλεόνασμα του προγράμματος.
- Εκτίμηση των εισφορών που αναμένεται να καταβληθούν για το πρόγραμμα κατά την ετήσια περίοδο, η οποία ξεκινά μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ

Σύμφωνα με τα Προγράμματα Καθορισμένων Εισφορών, η επιχείρηση έχει ως μόνη υποχρέωση τη καταβολή του συμφωνηθέντος ποσού στο φορέα που διαχειρίζεται τις εισφορές και χορηγεί τις παροχές. Το ποσό το οποίο θα λάβει ο εργαζόμενος προσδιορίζεται από την εισφορά της επιχείρησης (ή του εργαζόμενου) και τις αποδόσεις της επένδυσης των εισφορών που έχουν καταβληθεί.

Στα Προγράμματα Καθορισμένων Εισφορών ο αναλογιστικός κίνδυνος, δηλαδή οι παροχές να κοστίσουν περισσότερο από το αναμενόμενο, καθώς και ο επενδυτικός κίνδυνος, δηλαδή τα στοιχεία του φορέα που είναι επενδυμένα να είναι ανεπαρκή για να αντιμετωπίσουν τα αναμενόμενα οφέλη, βαρύνουν τον εργαζόμενο.

Ο λογιστικός χειρισμός των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών είναι απλός καθώς δεν απαιτούνται αναλογιστικές παραδοχές και δεν υφίσταται αναλογιστικό κέρδος ή ζημία.

Οι υποχρεώσεις υπολογίζονται πάνω σε μία απροεξόφλητη βάση, εκτός εάν πρόκειται να καταβληθούν πέρα το διάστημα των δώδεκα μηνών από το τέλος της χρήσης στην οποία οι εργαζόμενοι παρείχαν τις υπηρεσίες τους. Στη περίπτωση προεξόφλησης, το επιτόκιο που χρησιμοποιείται προσδιορίζεται από τις αποδόσεις της αγοράς εταιρικών ομολόγων ή, όπου αυτό δεν είναι εφικτό, από την αγορά κρατικών ομολόγων.

Η δέσμευση της επιχείρησης έγκειται στη καταβολή των ποσών που έχουν συμφωνηθεί με τους εργαζόμενους. Η εισφορά της οικονομικής οντότητας στο πρόγραμμα σε αντάλλαγμα για την υπηρεσία αναγνωρίζεται είτε ως έξοδο είτε ως υποχρέωση μετά την αφαίρεση της εισφοράς που ήδη καταβλήθηκε (εαν το ποσό που καταβλήθηκε είναι μεγαλύτερο από αυτό της εισφοράς, η διαφορά αναγνωρίζεται ως προπληρωμένο έξοδο).

Ως προς τις γνωστοποιήσεις, το ΔΛΠ 19 υποχρεώνει την οικονομική οντότητα να ανακοινώσει το αναγνωρισμένο έξοδο για τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών. Επίσης, βάσει του ΔΛΠ 24 γνωστοποιούνται και πληροφορίες σχετικά με τις εισφορές των βασικών διοικητικών στελεχών.

**ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΤΥΠΟΥ 19 ΜΕ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ**

Μετά τη παρουσίαση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 19 «Παροχές σε εργαζομένους», γίνεται αντιληπτό ότι παρατηρούνται διαφορές σε σχέση με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα.

Πεδίο Αναφοράς	Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 19	Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα
Βραχυχρόνιες παροχές & ιδιοπαραγωγή παγίων.	Οι αμοιβές προσωπικού, που θα χρησιμοποιηθούν για ιδιοπαραγωγή παγίων μεταφέρονται στη χρέωση παγίων.	Οι αμοιβές προσωπικού εμφανίζονται στο σύνολό τους. Η χρέωση παγίων, σε περίπτωση ιδιοπαραγωγής γίνεται με πίστωση ενός λογαριασμού εσόδων.
Άδειες και λογισμός για τις μη ληφθείσες.	Οριοθετούνται οι βραχυπρόθεσμες παροχές.	Από άποψη αρχών ορίζουν παρόμοια πρακτική αλλά στην πράξη δε γίνεται.
Δέσμευση για απολύσεις.	Πρόβλεψη για τα ποσά των αποζημιώσεων	Δημιουργία πρόβλεψης για αποζημιώσεις σε κάθε χρήση
Πολιτική για εθελούσια έξοδο με αποζημίωση.	Εκτίμηση και πρόβλεψη για τις αποζημιώσεις.	Δημιουργία πρόβλεψης για κάθε πιθανό κίνδυνο
Διανομή κερδών στο Δ.Σ. Και σε στελέχη.	Έξοδο ως βραχυχρόνιες παροχές εργαζομένων.	Παρουσιάζονται στην διανομή των αποτελεσμάτων χωρίς να τα επιβαρύνουν
Λοιπές μακροχρόνιες παροχές.	Ο υπολογισμός των υποχρεώσεων των λοιπών μακροχρόνιων παροχών γίνεται σε αναλογιστική βάση και λογίζονται σε κάθε χρήση.	Κοινοποιούνται στο Προσάρτημα για ανάλογα ζητήματα, αλλά δεν υπάρχει ειδική ρύθμιση. Λογίζονται προβλέψεις για τις υποχρεώσεις.
Προγράμματα καθορισμένων εισφορών.	Καταβάλλονται ετήσιες εισφορές.	Λειτουργούν κρατικά ασφαλιστικά ταμεία καθορισμένων εισφορών και σπανίως υπάρχουν προγράμματα όπως προσδιορίζονται από το παρόν Πρότυπο.

Κρατικά προγράμματα καθορισμένων εισφορών .	Καταβάλλονται εισφορές και η διαχείριση αυτών των ποσών έχει αναληφθεί από νομικά πρόσωπα υπό την εποπτεία του Κράτους.	Δεν υπάρχει διαφορά με το παρόν Πρότυπο.
Ασφαλιστήριο καθορισμένων παροχών.	Αντιμετωπίζονται ως προγράμματα καθορισμένων παροχών και ακολουθούν τις διαδικασίες όπως προβλέπονται στο ΔΛΠ 19.	Με εξαίρεση τις ασφαλιστικές εταιρείες δεν υπάρχουν οδηγίες. Σε πρακτικό επίπεδο, δεν εμφανίζονται υποχρεώσεις
Προγράμματα καθορισμένων παροχών, δεσμεύσεις και περιουσιακά στοιχεία.	Υπολογισμός των καθαρών υποχρεώσεων.	Δε προβλέπεται ανάλογη διαδικασία λογίζονται οι υποχρεώσεις σε ετήσια βάση.
Προγράμματα πολλών εργοδοτών, που είναι προγράμματα καθορισμένων παροχών.	Τηρείται η διαδικασία συνολικού υπολογισμού των υποχρεώσεων και μετά ακολουθεί μερισμός αυτών στις εταιρείες που συμμετέχουν.	Δεν υπάρχει διαφορά με το παρόν Πρότυπο.
Εμφάνιση καθαρών δεσμεύσεων προγραμμάτων καθορισμένων παροχών.	Εμφάνιση καθαρών υποχρεώσεων για τα προγράμματα.	Προβλέπεται ανάλογη εφαρμογή, αλλά για διαφόρους λόγους δε γίνεται πράξη.
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού.	Είναι παροχή εξόδου από την υπηρεσία. Για τα ΔΛΠ είναι "ενδεχόμενες υποχρεώσεις" και η μείωση των αποτελεσμάτων γίνεται με νομική γνωμοδότηση	Υπολογισμός αναλογίας αποζημιώσεων που θα δοθούν σε εργαζομένους για αποχώρηση με πίστωση λογαριασμού πρόβλεψεων.
Κοινοποίηση υποχρεώσεων ειδικών μηνιαίων παροχών.	Είναι μακροχρόνιες παροχές και πρέπει να εμφανίζονται λογιστικά και να γνωστοποιούνται	Γνωστοποίηση υποχρεώσεων σχετικά με τις ειδικές μηνιαίες παροχές.
Υποχρεώσεις για βοηθήματα σε αποχωρήσαντα μέλη της διοίκησης.	Οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις αντιμετωπίζονται ως πρόγραμμα καθορισμένων παροχών ή ως μακροχρόνιες παροχές	Γνωστοποιούνται οι υποχρεώσεις.
Λοιπές υποχρεώσεις στον ενοποιημένο Ισολογισμό.	Αφορά υποχρεώσεις σε προγράμματα καθορισμένων παροχών.	Γνωστοποιούνται οι υποχρεώσεις στον ενοποιημένο Ισολογισμό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 - ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 26

Σκοπός του Προτύπου είναι η αναφορά στο τρόπο παρουσίασης των οικονομικών εκθέσεων των προγραμμάτων παροχών αποχώρησης από την υπηρεσία. Δηλαδή, παρουσιάζει τις οικονομικές αναφορές που θα πρέπει να καταρτίσει το Ασφαλιστικό Ταμείο.

Το παρόν Πρότυπο εφαρμόζεται στις οικονομικές καταστάσεις των προγραμμάτων παροχών εξόδου από την υπηρεσία. Τα προγράμματα αυτά αναφέρονται και με άλλα ονόματα (συνταξιοδοτικά προγράμματα, προγράμματα παροχών εξόδου από την υπηρεσία, κ.α.). Θεωρείται ότι ένα τέτοιο πρόγραμμα είναι μια ξεχωριστή αναφέρουσα οντότητα η οποία οφείλει να παρουσιάζει οικονομικές καταστάσεις χωριστά από τους διαχειριστές του.

Το παρόν Πρότυπο ασχολείται με το λογιστικό χειρισμό και παρουσίαση του προγράμματος προς όλους τους συμμετέχοντες, χωρίς να ασχολείται με τους μεμονωμένους συμμετέχοντες, σχετικά με τα δικαιώματά τους στη συνταξιοδότηση.

Το ΔΛΠ 19, ασχολείται με τον υπολογισμό του κόστους των παροχών στις οικονομικές καταστάσεις των εργοδοτών. Συνεπώς το παρόν Πρότυπο έχει συμπληρωματική σχέση με το ΔΛΠ 19.

Τα προγράμματα μπορεί να είναι προγράμματα Καθορισμένων Εισφορών ή Παροχών. Πολλά προστάζουν τη δημιουργία ξεχωριστών Φορέων (κάποιοι με αυτοτελή νομική υπόσταση). Το παρόν Πρότυπο εφαρμόζεται ανεξάρτητα από το αν έχει δημιουργηθεί ένας τέτοιος Φορέας.

Τα Προγράμματα Παροχών Εξόδου από την υπηρεσία με περιουσιακά στοιχεία επενδυμένα σε ασφαλιστικές εταιρείες υπόκεινται στις ίδιες λογιστικές υποχρεώσεις με τα σχέδια ιδιωτικών επενδύσεων και εμπίπτουν στο ΔΛΠ 26.

Πρέπει να σημειωθεί ότι το ΔΛΠ 26 δεν ασχολείται με άλλες μορφές παροχών απασχόλησης όπως αποζημιώσεις λόγω τερματισμού της υπηρεσίας, διευθετήσεις αναβαλλόμενων αποζημιώσεων, παροχές αποχώρησης μετά από μακροχρόνια υπηρεσία, ειδικά προγράμματα πρόωρης εξόδου ή οικειοθελούς αποχώρησης, προγράμματα υγείας και πρόνοιας και προγράμματα πρόσθετων παροχών.

Οι όροι που θα χρησιμοποιηθούν στο παρόν πρότυπο με σύντομη επεξήγησή τους :

- Προγράμματα παροχών εξόδου από την υπηρεσία : είναι διευθετήσεις, σύμφωνα με τις οποίες η οικονομική οντότητα χορηγεί παροχές στο προσωπικό της με τη μορφή ετήσιας πληρωμής ή με εφάπαξ ποσό.
- Συμμετέχοντες : Είναι οι δικαιούχοι των παροχών ενός προγράμματος παροχών εξόδου από την υπηρεσία.
- Καθαρά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα για παροχές: είναι τα περιουσιακά στοιχεία ενός προγράμματος ΜΕΙΟΝ τις υποχρεώσεις (εκτός από την αναλογιστική παρούσα αξία των υπεσχημένων παροχών).
- Αναλογιστική παρούσα αξία των υπεσχημένων παροχών εξόδου από την υπηρεσία: είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων πληρωμών από ένα πρόγραμμα παροχών εξόδου από την υπηρεσία που αφορά τις ήδη παραχθείσες υπηρεσίες.
- Κατοχυρωμένες παροχές : είναι οι παροχές που τα δικαιώματα πάνω σε αυτές δεν εξαρτώνται από τη συνέχιση της εργασιακής απασχόλησης.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ

Στην παρουσίαση του ΔΛΠ 19 κατέστη σαφές ότι οι παροχές προς τους εργαζομένους καλύπτονται από τις εισφορές των εργοδοτών, τους συμμετέχοντες και από την απόδοση και τα επενδυτικά κέρδη του κεφαλαίου του φορέα. Η υποχρέωση του εργοδότη εξαντλείται με τις εισφορές που δίνει στον ασφαλιστικό φορέα.

Οι συμμετέχοντες θέλουν να είναι ενήμεροι για τις δραστηριότητες του προγράμματος (είσπραξη των εισφορών, πραγματοποίηση ελέγχων, κλπ) καθώς το ύψος των μελλοντικών τους παροχών επηρεάζεται άμεσα από αυτές. Από την άλλη πλευρά, ο εργοδότης ενδιαφέρεται για την εύρωστη λειτουργία του προγράμματος.

Στα προγράμματα αυτά, ο φορέας είναι υποχρεωμένος να γνωστοποιεί τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία (που σχετίζονται άμεσα με τις παροχές) καθώς και τις μεθόδους χρηματοδότησης. Αυτό επιτυγχάνεται με την υποβολή χρηματοοικονομικών αναφορών όπως :

- Περιγραφή των σημαντικότερων δραστηριοτήτων και της επίδρασης οποιονδήποτε μεταβολών έχουν σχέση με το πρόγραμμα.
- Καταστάσεις συναλλαγών και απόδοση επενδύσεων και καθαρή θέση του προγράμματος.
- Περιγραφή της επενδυτικής πολιτικής.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ

Ένα πρόγραμμα καθορισμένων παροχών περιλαμβάνει στις οικονομικές αναφορές του για την καλύτερη δυνατή πληροφόρηση των ενδιαφερόμενων ως προς τους οικονομικούς πόρους και τις δραστηριότητές του :

- Πίνακα παρουσίασης καθαρών περιουσιακών στοιχείων, αναλογιστική παρούσα αξία των υπεσχημένων παροχών εξόδου από την υπηρεσία και το πλεόνασμα ή έλλειμμα που προκύπτει.
- Περιγραφή των σημαντικών δραστηριοτήτων και των επιδράσεων που έχουν προκαλέσει αλλαγές στο πρόγραμμα, μέλη, όρους και προϋποθέσεις του.
- Αναλογιστική μελέτη
- Καταστάσεις συναλλαγών και επενδυτικών αποδόσεων.
- Περιγραφή της επενδυτικής πολιτικής.

*Σε περίπτωση μη κατάρτισης αναλογιστικής μελέτης λαμβάνεται η πιο πρόσφατη εκτίμηση και γνωστοποιείται η ημερομηνία της.

Η εκτίμηση της αναλογιστικής παρούσας αξίας των υπεσχημένων παροχών εξόδου από την υπηρεσία γίνεται σύμφωνα με τους όρους του προγράμματος που έχουν καθοριστεί, χρησιμοποιώντας τα επίπεδα της τρέχουσας ή προβλεπόμενης μισθοδοσίας.

Σε όλες τις περιπτώσεις γνωστοποιείται η βάση και κάθε αποτέλεσμα λόγω αλλαγής στις παραδοχές. Εδώ πρέπει να σημειωθεί ο σημαντικός ρόλος που διαδραματίζουν οι αναλογιστές.

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 26 παρέχει τρεις μορφές παρουσίασης οικονομικών αναφορών οι οποίες αντανακλούν διάφορες πρακτικές γνωστοποίησης και παρουσίασης αναλογιστικών πληροφοριών:

1. Στις οικονομικές καταστάσεις καθορισμένων παροχών περιλαμβάνεται με τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία, την αναλογιστική παρουσία αξία των υπεσχημένων παροχών εξόδου από την υπηρεσία και το πλεόνασμα ή έλλειμμα. Επιπλέον, οι οικονομικές καταστάσεις του προγράμματος καθορισμένων παροχών περιλαμβάνουν καταστάσεις των μεταβολών στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία, τα οποία είναι διαθέσιμα για τις παροχές καθώς επίσης και καταστάσεις των μεταβολών στην αναλογιστική παρούσα αξία των υπεσχημένων παροχών εξόδου από την υπηρεσία. Οι οικονομικές καταστάσεις συνοδεύονται από αυτοτελή έκθεση αναλογιστού, η οποία δικαιολογεί την αναλογιστική παρούσα αξία των υπεσχημένων παροχών εξόδου από την υπηρεσία.
2. Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν κατάσταση των καθαρών περιουσιακών στοιχείων, που είναι διαθέσιμα για παροχές, και κατάσταση μεταβολών στα διαθέσιμα για παροχές καθαρά περιουσιακά στοιχεία. Για την αναλογιστική παρούσα αξία των υπεσχημένων παροχών εξόδου από την υπηρεσία γίνεται γνωστοποίηση με σημείωση στις καταστάσεις αυτές. Οι οικονομικές καταστάσεις είναι δυνατό να συνοδεύονται από αυτοτελή έκθεση αναλογιστού, η οποία δικαιολογεί την αναλογιστική παρούσα αξία των υπεσχημένων παροχών εξόδου από την υπηρεσία.
3. Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τη κατάσταση των καθαρών περιουσιακών στοιχείων, τα οποία είναι διαθέσιμα για παροχές, και ανάλυση των μεταβολών στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία, τα οποία είναι διαθέσιμα για παροχές, με την αναλογιστική παρούσα αξία των υπεσχημένων παροχών εξόδου από την υπηρεσία, η οποία περιέχεται σε χωριστή αναλογιστική έκθεση.

Οι επενδύσεις του προγράμματος παροχών εμφανίζονται πάντα σε τιμές εύλογης αξίας.

Στη περίπτωση διαπραγματεύσιμων χρεογράφων, η εύλογη αξία είναι η τρέχουσα αξία. Όσα χρεόγραφα έχουν καθορισμένη αξία εξόφλησης και έχουν αποκτηθεί για να αντικρίσουν τις δεσμεύσεις του προγράμματος, μπορεί να εμφανίζονται με ποσά βασιζόμενα στη τελευταία αξία εξόφλησης, υποθέτοντας μία σταθερή απόδοση μέχρι τη λήξη.

Σε περίπτωση κατοχής επενδύσεων προγραμμάτων, για τις οποίες δεν είναι δυνατή η εκτίμηση της εύλογης αξίας, θα πρέπει να γίνεται γνωστοποίηση των λόγων για τους οποίους δεν είναι δυνατή η χρησιμοποίηση της εύλογης αξίας.

Οι πληροφορίες, οι οποίες παρέχονται από τις οικονομικές καταστάσεις ενός προγράμματος παροχών εξόδου είναι :

- Κατάσταση μεταβολών των καθαρών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων για παροχές
- Συνοπτική παρουσίαση των λογιστικών πολιτικών
- Περιγραφή του προγράμματος και των επιδράσεων κάθε μεταβολής στο πρόγραμμα.

Οι οικονομικές καταστάσεις ενός προγράμματος παροχών εξόδου που υποβάλλονται από το Φορέα, περιλαμβάνει :

- Κατάσταση καθαρών περιουσιακών στοιχείων που προορίζονται για παροχές η οποία με της σειρά της γνωστοποιεί τα περιουσιακά στοιχεία στο τέλος της περιόδου, τη βάση αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων, λεπτομέρειες κάθε επένδυσης που υπερβαίνει το 5% των καθαρών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων για παροχές ή το 5% των χρεογράφων και τις υποχρεώσεις (εκτός από την αναλογιστική παρούσα αξία των υπεσχημένων παροχών εξόδου από την υπηρεσία).
- Κατάσταση Μεταβολών των καθαρών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων για παροχές, η οποία περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, εργοδοτικές εισφορές, εισφορές εργαζομένων, έσοδα επενδύσεων, παροχές (αναλυτικά), έξοδα διοικητικής λειτουργίας, φόρους εισοδήματος, μεταβολές στην αξία των επενδύσεων και περιγραφή της χρηματοδοτικής πολιτικής.
- Για προγράμματα καθορισμένων παροχών, η αναλογιστική παρούσα αξία των υπεσχημένων παροχών εξόδου από την υπηρεσία, οι οποίες δύναται να διαχωρίζονται σε κατοχυρωμένες παροχές και μη κατοχυρωμένες παροχές. Αναλυτική παρουσίαση των αναλογιστικών παραδοχών καθώς και της μεθόδου που χρησιμοποιήθηκε προκειμένου να γίνει ο υπολογισμός της αναλογιστικής παρούσας αξίας των υπεσχημένων παροχών εξόδου από την υπηρεσία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 ΕΜΠΕΙΡΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ

Με βάση το ΔΛΠ 26 «Παροχές Εξόδου από την Υπηρεσία» προβλέπονται ειδικοί τρόποι εμφάνισης των Οικονομικών Καταστάσεων των ταμείων. Επίσης παρέχεται η δυνατότητα, για εναλλακτικούς τρόπους εμφάνισης των Οικονομικών Καταστάσεων.

Στη συνέχεια, παρουσιάζουμε υπόδειγμα απεικόνισης της επιλογής εκ των τριών εναλλακτικών, που προσομοιώνει το Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο για τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης (ΠΔ 80/97).

ΚΑΘΑΡΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΓΙΑ ΠΑΡΟΧΕΣ

	Σημειώσεις	20XX+1	20XX
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ			
Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία			
Ταμειακά Διαθέσιμα		XXX	XXX
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές εισφορές		XXX	XXX
Λοιπές απαιτήσεις		XXX	XXX
Απαιτήσεις από επιστροφές συντάξεων		XXX	XXX
Απαιτήσεις από άλλους ασφαλιστικούς οργανισμούς		XXX	XXX
Προπληρωμές συντάξεων		XXX	XXX
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία		XXX	XXX
Σύνολο		XXX	XXX
Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία			
Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις		XXX	XXX
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία		XXX	XXX
Άυλα περιουσιακά στοιχεία		XXX	XXX
Σύνολο		XXX	XXX
Σύνολο Περιουσιακών Στοιχείων Προγράμματος		XXX	XXX
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Τρέχουσες Υποχρεώσεις			
Υποχρεώσεις σε προμηθευτές		XXX	XXX
Συντάξεις πληρωτέες		XXX	XXX
Υποχρεώσεις από ασφαλιστικές εισφορές		XXX	XXX
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις		XXX	XXX
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		XXX	XXX
Προκαταβολές εισφορών		XXX	XXX
Υποχρεώσεις προς άλλους ασφαλιστικούς οργανισμούς		XXX	XXX
Σύνολο Τρεχουσών Υποχρεώσεων		XXX	XXX
Σύνολο Υποχρεώσεων		XXX	XXX
		XXX	XXX

Η Κατάσταση Μεταβολών των Καθαρών Περιουσιακών Στοιχείων διαθέσιμων για παροχές για τη χρήση 20XX-20XX+1 εμφανίζεται στη συνέχεια. Αυτή η Κατάσταση προσομοιάζει την «Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως», του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου για τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης:

	Σημειώσεις	20XX+1	20XX
Εργοδοτικές Εισφορές		XXX	XXX
Εισφορές Εργαζομένων		XXX	XXX
Εισφορές από το Δημόσιο		XXX	XXX
Έσοδα επενδύσεων		XXX	XXX
Κέρδη από εκποίηση επενδύσεων		XXX	XXX
Λοιπά έσοδα		XXX	XXX
Σύνολο Εσόδων		XXX	XXX
Πληρωθείσες παροχές		XXX	XXX
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας		XXX	XXX
Λοιπά έξοδα		XXX	XXX
Μεταφορές προς άλλα προγράμματα		XXX	XXX
Σύνολο Δαπανών		XXX	XXX
		<u>XXX</u>	<u>XXX</u>

Στη συνέχεια παρουσιάζονται οι προβλεπόμενες από το ΔΛΠ 26 γνωστοποιήσεις. Διακρίνονται σε δύο τμήματα. Στο πρώτο τμήμα γίνονται αναλύσεις των κονδυλίων των βασικών Καταστάσεων, με βάση τις παραπομπές, οι οποίες αναφέρονται σε αυτές και συνοπτική αναφορά σε τυχόν σχετικά ζητήματα.

Στο δεύτερο τμήμα γίνονται οι προβλέπομενες από το ΔΛΠ 26 γνωστοποιήσεις.

ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ

	20XX+1	20XX
Καταθέσεις όψεως στο Πιστωτικό Ίδρυμα Α	XXX	XXX
Καταθέσεις όψεως στο Πιστωτικό Ίδρυμα Β	XXX	XXX
Καταθέσεις όψεως στο Πιστωτικό Ίδρυμα Γ	XXX	XXX
	<u>XXX</u>	<u>XXX</u>

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ

	20XX+1	20XX
Απαιτήσεις ασφαλιστικών εισφορών απο ιδιώτες	XXX	XXX
Απαιτήσεις από αναγνώριση προϋπηρεσίας	XXX	XXX
Απαιτήσεις ασφαλιστικών εισφορών από AAA	XXX	XXX
Απαιτήσεις ασφαλιστικών εισφορών από BBB	XXX	XXX
Απαιτήσεις ασφαλιστικών εισφορών από ΓΓΓ	XXX	XXX
Μη δεδουλευμένοι τόκοι από AAA	XXX	XXX
Μη δεδουλευμένοι τόκοι από BBB	XXX	XXX
Μη δεδουλευμένοι τόκοι από ΓΓΓ	XXX	XXX
	<u>XXX</u>	<u>XXX</u>

ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

	20XX+1	20XX
Λοιποί χρεώστες	XXX	XXX
	<u>XXX</u>	<u>XXX</u>

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΛΛΟΥΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ

	20XX+1	20XX
Απαιτήσεις από Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης για συμμετοχή σε δαπάνες συνταξιοδότησης	XXX	XXX
<u>Σύνολο</u>	<u>XXX</u>	<u>XXX</u>

ΠΡΟΠΛΗΡΩΜΕΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ

	20XX+1	20XX
Προπληρωμές συντάξεων Τομέα ΑΑΑ	XXX	XXX
Προπληρωμές συντάξεων Τομέα ΒΒΒ	XXX	XXX
Προπληρωμές συντάξεων Τομέα ΓΓΓ	XXX	XXX
<u>Σύνολο</u>	<u>XXX</u>	<u>XXX</u>

ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ

	Ενσώματα Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία
A. Αξίες Κτήσης	
Υπόλοιπο 01.01.20XX	XXX
Προσθήκες 20XX	XXX
Μειώσεις 20XX	XXX
<u>Υπόλοιπο 31.12.20XX</u>	<u>XXX</u>
Προσθήκες 20XX+1	XXX
Μειώσεις 20XX+1	XXX
Υπόλοιπο 31.12.20XX+1	<u>XXX</u>
B. Αποσβέσεις	
Υπόλοιπο 01.01.20XX	
Αποσβέσεις 20XX	XXX
Μειώσεις 20XX	XXX
Υπόλοιπα 31.12.20XX+1	<u>XXX</u>
Αναπόσβεστο 31.12.20XX	<u>XXX</u>
Αναπόσβεστο 31.12.20XX+1	<u>XXX</u>

ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία για τις οικονομικές χρήσεις , οι οποίες έληξαν 31.12.20XX+ και 31.12.20XX ενδέχεται να αναλύονται με τη παρακάτω μορφή πίνακα :

	Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία

A. Αξίες Κτήσης

Υπόλοιπο 01.01.20XX	XXX
Προσθήκες 20XX	XXX
Μειώσεις 20XX	XXX
Υπόλοιπο 31.12.XX	
Προσθηκες 20XX+1 XXX	
Μειώσεις 20XX+1 XXX	

XXX

Υπόλοιπο 31.12.20XX

XXX

B. Αποσβέσεις

Υπόλοιπο 01.01.20XX	
Αποσβέσεις 20XX	XXX
Μειώσεις 20XX	XXX
Υπόλοιπα 31.12.20XX+1	XXX
Αναπόσβεστο 31.12.20XX	XXX
Αναπόσβεστο 31.12.20XX+1	XXX

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΕ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ

	20XX+1	31.12.20XX
Προμηθευτές εσωτερικού ΑΑΑ	XXX	XXX
Σύνολο	XXX	XXX

ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΠΛΗΡΩΤΕΕΣ

	31.12.20XX	31.12.20XX-1
Συντάξεις πληρωτές	XXX	XXX
Βοηθήματα Πληρωτέα	XXX	XXX
Πιστωτικά υπόλοιπα από απαιτήσεις		
Επιστροφές συντάξεων	XXX	XXX

XXX

XXX

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ

	20XX+1	20XX
Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	XXX	XXX
Ταμεία Κλάδων Ασθένειας	XXX	XXX
Υγειονομική Περίθαλψη Δημοσίου	XXX	XXX
Κρατήσεις υπέρ Ταμείου Υγείας	XXX	XXX
	<u>XXX</u>	<u>XXX</u>

ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

	31.12.20XX+1	31.12.20XX
Φόρος Μισθωτών Υπηρεσιών	XXX	XXX
Χαρτόσημο και ΟΓΑ λοιπών αμοιβών τρίτων	XXX	XXX
Φόρος προμηθευτών 8%	XXX	XXX
Φόρος υπηρεσιών 4%	XXX	XXX
Φόρος αμοιβων μελών Διοικητικού Συμβουλίου	XXX	XXX
	<u>XXX</u>	<u>XXX</u>

ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ

	31.12.20XX+1	31.12.20XX
Τακτικές εισφορές εργοδοτών για επικουρική ασφάλιση	XXX	XXX
Σύνολο	<u>XXX</u>	<u>XXX</u>

ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ

	31.12.20XX+1	31.12.20XX
Τακτικές καταβολές ασφαλισμένων για επικουρική ασφάλιση	XXX	
Καταβολές αναγνώρισης προϋπηρεσίας για επικουρική ασφάλιση από ενεργούς ασφαλισμένους	XXX	
Καταβολές αναγνώρισης προϋπηρεσίας για επικουρική ασφάλιση από συνταξιούχους	XXX	
Καταβολές σε μισθολογικές αυξήσεις και προαγωγές για επικουρική ασφάλιση	XXX	
Λοιπές καταβολές ασφαλισμένων για επικουρική ασφάλιση	XXX	
Έσοδα από τη συμμετοχή σε δαπάνες συνταξιοδότησης	XXX	
Επιστροφές εισφορών ασφαλισμένων	XXX	
Έκπτωση λόγω εφάπαξ καταβολής ποσού αναγνώρισης χρόνου	XXX	
<u>Σύνολο</u>		<u>XXX</u>

ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

	31.12.20XX+1	31.12.20XX
Αμοιβές προσωπικού	XXX	XXX
Αμοιβές ελεύθερων επαγγελματιών	XXX	XXX
Αποζημιώσεις συμμετοχών σε συμβούλια και επιτροπές	XXX	XXX
Έξοδα παράστασης μελών Διοικητικού Συμβουλίου	XXX	XXX
Φωτισμός	XXX	XXX
Ύδρευση	XXX	XXX
Τηλεπικοινωνίες	XXX	XXX
Ενοίκια	XXX	XXX
Έξοδα μετακινήσεων	XXX	XXX
Έξοδα δημοσιεύσεων	XXX	XXX
Έξοδα συντηρήσεων	XXX	XXX
Αποσβέσεις ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων	XXX	XXX
Σύνολο	XXX	XXX

ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ

	31.12.20XX+1	31.12.20XX
Λοιπές αμοιβές νομικών υπηρεσιών	XXX	XXX
Αμοιβές τρίτων	XXX	XXX
Τέλη χαρτοσήμου	XXX	XXX
Βιβλία, περιοδικά, εφημερίδες	XXX	XXX
Δικαστικά έξοδα	XXX	XXX
Λοιπές δαπάνες	XXX	XXX
Αμοιβές και προμήθειες τραπεζών	XXX	XXX
Σύνολο	XXX	XX

ΛΟΙΠΕΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Στο δεύτερο τμήμα των γνωστοποιήσεων, όπως έχει ήδη αναφερθεί, παρέχονται πληροφορίες αναφορικά με:

- Συνοπτική περιγραφή του προγράμματος
- Αλλαγές σε σημαντικούς όρους του προγράμματος
- Βασικές λογιστικές πολιτικές
- Περιουσιακά στοιχεία και αποτίμησή τους
- Λεπτομέρειες για σημαντικές επενδύσεις
- Επενδύσεις σε εργοδότες
- Άλλες υποχρεώσεις
- Ανάλυση μεταβολών εσόδων και εξόδων
- Χρηματοδοτική πολιτική του ταμείου
- Παραπομπή σε αναλογιστική έκθεση για προγράμματα καθορισμένων παροχών
- Αποτελέσματα αναλογιστικής έκθεσης για προγράμματα καθορισμένων παροχών
- Αναλογιστικές μέθοδοι και παραδοχές που γνωστοποιούνται στις καταστάσεις
- Επενδυτικές πολιτικές
- Αποτιμήσεις επενδύσεων που δεν έγιναν σε εύλογη αξία
- Ειδική Έκθεση θεματοφύλακα, συνημμένη στις καταστάσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Στην εργασία αυτή ασχοληθήκαμε με ένα πολυσύνθετο θέμα της διεθνούς λογιστικής βιβλιογραφίας. Ο τρόπος σύνταξης και παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων αποτελεί ένα από τα δυσκολότερα θέματα για τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης.

Παραθέσαμε υπόδειγματα σε συμφωνία με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, με έμφαση στις Ταμειακές Ροές για να τονίσουμε τη μεγάλη σημασία που έχουν οι παρεχόμενες πληροφορίες των καταστάσεων αυτών και πόσο συμβάλλουν στη καταγραφή και γνώση των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν τα ασφαλιστικά ταμεία.

Θεωρούμε ότι η αναβάθμιση των εν λόγω καταστάσεων, μέσω των ΔΛΠ, θα συμβάλει στη λήψη διορθωτικών μέτρων και οι ενδιαφερόμενοι θα έχουν τη δυνατότητα να γνωρίζουν το εύρος των προβλημάτων των Ασφαλιστικών Ταμείων.

Τέλος, θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι, το επικαιροποιημένο, από τις αναλογιστικές μελέτες, έλλειμμα των ταμείων θα πρέπει να αντιμετωπιστεί άμεσα μέσω της σωστής τήρησης των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και την εφαρμογή των νόμων διότι αφορά κυρίως τις επόμενες γενιές.

Δυστυχώς, στη παρούσα έρευνα δεν μπορέσαμε να εμβαθύνουμε, λόγω ελλειπών δημοσιευμένων στοιχείων Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης, σε διεξαγωγή έρευνας των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, μέσα από τα οποία θα διαπιστώναμε τυχόν προβλήματα στην σύνταξή τους.

Ως πεδίο μελλοντικής έρευνας προτείνεται η διεξαγωγή έρευνας πάνω σε δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις των ασφαλιστικών ταμείων (π.χ. ΕΦΚΑ), όταν αυτές γίνουν διαθέσιμες προκειμένου να εξεταστούν οι πιθανές επιδράσεις από την εφαρμογή των προτύπων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική

Σπαθής, Γεωργακοπούλου (2007), The adoption of IFRS in South Eastern Europe: The case of Greece, *Int. J. Financial Services Management* vol 2

Γκίκας, Δ., (2007) Χρηματοοικονομική Λογιστική, *International Financial Reporting Standards*, Εκδόσεις Μπένου, Αθήνα.

Κόντος, Γ., (2010), Λογιστική Τραπεζών και Εταιριών Leasing και Factoring, Εκδόσεις Διπλογραφία, Αθήνα.

Νεγκάκης, Χ., (2012), Λογιστική Εταιριών, Θεωρία και Πράξη, Εκδόσεις Σοφία, Θεσσαλονίκη

Ντζανάτος, Δ. (2008), Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα με Απλά Λόγια και οι Διαφορές τους από τα Ελληνικά, Εκδόσεις Καστανιώτη Αθήνα.

Ξένα

Amir, E., Y. Guan, and D. Oswald, (2009), "The effect of pension accounting on corporate pension asset allocation," *Review of Accounting Studies*, forthcoming.

Barth, M.E., Beaver, W.H. and Landsman, W.R. (1996), "Value-Relevance of Banks' Fair Value Disclosures under SFAS No. 107". *Accounting Review*, Vol. 71, pp. 513– 537.

Beechy, T., (2009) "The Many Challenges of Pension Accounting", *Accounting Perspectives*, Vol. 8, pp. 91-111.

Daley, L.A., (1984). "The Valuation of Reported Pension Measures for Firm Sponsoring Defined Benefit Plans", *Accounting Review*, Vol. 59, pp. 177-198.

Davis-Friday, P.Y., Miller, J. S. and Mittelstaedt, H.F. (2007). "Market-Related Values and Pension Accounting". Working paper, European Accounting Association 30th Annual Congress: Lissabon.

Ghicas, D.C., (1990), "Determinants of Actuarial Cost Method Changes for Pension Accounting and Funding", *Accounting Review*, Vol. 65, pp. 384-405.

Glaum, M., (2009), "Pension Accounting and Research: A Review", *Accounting and Business Research*, Vol. 39, Issue 3, pp. 273-311.

Hann, R.N., Heflin, F. and Subramanyam, K.R. (2007), "Fair-Value Pension Accounting", *Journal of Accounting and Economics*, Vol. 44, pp. 328-358.

Landsman, W.R., (1986), "An Empirical Investigation of Pension Fund Property Rights", *Accounting Review*, Vol. 61, pp. 662-691.

Ohlson, J.A, (1995), "Earnings, Book Values, and Dividends in Equity Valuation". *Contemporary Accounting Research*, Vol. 11, pp. 661-687.

Ιστοσελίδες

www.teayet.gr
www.taxheaven.gr
www.ifrs.org

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Εδώ θα παρουσιάσουμε τις οικονομικές καταστάσεις του Ταμείου Επαγγελματικής Ασφάλισης Υπαλλήλων Εμπορίου Τροφίμων (ΤΕΑΥΕΤ). για τη χρήση 1/1-31/12/2016 , σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΤΑΜΕΙΟ

Το Ταμείο Επαγγελματικής Ασφάλισης Υπαλλήλων Εμπορίου Τροφίμων Ν.Π.Ι.Δ. αποτελεί καθολικό διάδοχο του Τομέα Επικουρικής Ασφάλισης Υπαλλήλων Εμπορίου Τροφίμων (Τ.Ε.Α.Υ.Ε.Τ.) του Ν.Π.Δ.Δ. «Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Ιδιωτικού Τομέα» (Τ.Ε.Α.Ι.Τ.) σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 36 του Ν. 4052/2012 (Φ.Ε.Κ. 41Α'/1-3-2012) .) και κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 7 και 8 του Ν. 3029/2002 (Φ.Ε.Κ. 160Α'/11-7-2002) και των κατ' εξουσιοδότηση των άνω νόμων εκδοθεισών Υπουργικών Αποφάσεων από το Κοινοτικό Δίκαιο που ενσωματώνεται στην Εθνική Νομοθεσία. Ο ανωτέρω τομέας, μετετράπη αυτοδικαίως σε Ν.Π.Ι.Δ υποχρεωτικής ασφάλισης, μετά από απόφαση, της πρωτοβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης (Κλαδικό Σωματείο) με την επωνυμία «ΕΝΩΣΗ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΣΟΥΠΕΡ ΜΑΡΚΕΤ ΑΘΗΝΩΝ, ΠΕΙΡΑΙΩΣ, ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ» και της δευτεροβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης, με την επωνυμία «ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ» (Ο.Ι.Υ.Ε.), με τη σύμφωνη γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής. Το καταστατικό του εγκρίθηκε με την υπ. Αριθμ.51020/5054/113 Υπουργική Απόφαση (Φ.Ε.Κ 410Β'/22-2-2013 και λειτουργεί σαν Ν.Π.Ι.Δ από 1/3/2013.

Σκοπός του Ταμείου είναι, η παροχή επαγγελματικής ασφαλιστικής προστασίας στους ασφαλισμένους και δικαιούχους των παροχών για τους ασφαλιστικούς κινδύνους γήρατος, αναπηρίας και θανάτου.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Η διοίκηση του ταμείου παρουσιάζει τις οικονομικές καταστάσεις για τη χρήση 2016 συμπεριλαμβάνοντας τα αντίστοιχα στοιχεία της προηγούμενης χρήσης.

Περιουσία Ταμείου

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	30/9/2017	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2014
- ΟΜΟΛΟΓΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ (NEW GGBs)	49,243,606.40	33,918,566.44	29,841,126.80	25,370,343.56
- ΕΓΕΔ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ (GTBs)	28,213,856.00	26,539,116.00	29,142,432.00	
- ΛΟΙΠΑ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΑ ΟΜΟΛΟΓΑ (ΕΥΡΩΖΩΝΗΣ)+ EFSF	50,119,112.63	49,370,850.10	53,360,538.40	30,141,754.71
- ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΟΜΟΛΟΓΑ	36,056,907.40	25,332,208.04	20,788,271.00	13,905,348.21
- ΜΕΤΟΧΕΣ + ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	115,632,700.52	97,892,318.33	58,142,386.40	71,064,024.56
- ΜΕΤΡΗΤΑ & ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΚΕΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ	32,019,878.63	36,723,616.54	50,111,036.00	69,990,143.27
- ΚΟΙΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ / ΤΡ. ΕΛΛΑΔΟΣ		13,416,101.75	12,191,974.00	11,340,830.00
- ΑΚΙΝΗΤΑ	2,914,000.00	2,914,000.00	3,391,467.97	3,391,467.97
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	314,200,061.57	286,106,777.20	256,969,232.57	225,203,912.28

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ της 31/12/2016

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	Σημειώσεις	31.12.2016	31.12.2015
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Ενσώματα πάγια			
Ακίνητα	6.1	1.040.517,34	1.094.618,03
Επενδυτικά ακίνητα		1.764.332,64	1.845.483,66
Μηχανολογικός εξοπλισμός	6.1	0,00	0,00
Λοιπός εξοπλισμός	6.1	133.662,88	175.128,94
Σύνολο		2.938.512,86	3.115.230,63
Άυλα πάγια στοιχεία			
Λοιπά άυλα	6.2	84.663,27	85.906,64
Σύνολο		84.663,27	85.906,64
Σύνολο μη κυκλοφορούντων		3.023.176,13	3.201.137,27
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία και προκαταβολές			
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές εισφορές	7.1.1	5.912.438,59	8.349.106,18
Δουλεωμένα έσοδα περιόδου	7.1.2	3.877.023,66	2.317.666,28
Λοιπές απαιτήσεις	7.1.3	1.505.646,24	2.547.467,99
Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	7.1.4	257.067.349,22	212.774.842,45
Προπληρωμένα έξοδα	7.1.5	937.848,40	879.960,57
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	7.1.6	24.799.610,97	37.558.105,90
Σύνολο		294.099.917,08	264.427.149,37
Σύνολο κυκλοφορούντων		294.099.917,08	264.427.149,37
Σύνολο ενεργητικού		297.123.093,21	267.628.286,64

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	Σημειώσεις	31.12.2016	31.12.2015
Καθαρή θέση			
Κεφάλαιο	8.1	334.428.077,97	334.428.077,97
Σύνολο		334.428.077,97	334.428.077,97
Αποτελέσματα εις νέο	8.2	-409.768.833,52	-416.870.735,92
Σύνολο		-409.768.833,52	-416.870.735,92
Συναλλαγματικές διαφορές		0,00	0,00
Σύνολο καθαρής θέσης		-75.340.755,55	-82.442.657,95
Προβλέψεις			
Προβλέψεις για παροχές σε εργαζομένους	9.1	47.093,00	40.686,00
Προβλέψεις για παροχές σε ασφαλισμένους	9.2	371.656.077,65	348.502.312,78
Σύνολο		371.703.170,65	348.542.998,78
Υποχρεώσεις			
<u>Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις</u>			
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	10.1.1	6.800,00	0,00
Σύνολο		6.800,00	0,00
<u>Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις</u>			
Φόρος εισοδήματος		0,00	0,00
Λοιποί φόροι και τέλη	10.2.1	78.876,00	376.489,28
Ασφαλιστικές υποχρεώσεις	10.2.2	20.368,29	19.025,62
Λοιπές υποχρεώσεις	10.2.3	409.270,55	774.041,81
Έξοδα χρήσεως δουλευμένα	10.2.4	193.617,21	229.235,57
Έσοδα επόμενων χρήσεων	10.2.5	51.746,06	129.153,53
Σύνολο		753.878,11	1.527.945,81
Σύνολο υποχρεώσεων		760.678,11	1.527.945,81
Σύνολο καθαρής θέσης, προβλέψεων και υποχρεώσεων		297.123.093,21	267.628.286,64

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

	Σημειώσεις	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2015- 31.12.2015
Έσοδα από Ασφαλιστικές Εισφορές	11.1.1	31.036.379,37	29.875.266,74
Κόστος Παροχών	11.1.3	-35.124.408,38	-48.008.900,11
Μικτό αποτέλεσμα		-4.088.029,01	-18.133.632,47
Λοιπά συνήθη έσοδα	11.1.2	111.579,69	83.854,13
Έξοδα διοίκησης	11.1.3	-262.507,11	-288.283,32
Λοιπά έξοδα και ζημιές	11.1.4	-1.105.088,95	-465.987,00
Κέρδη και ζημιές από διάθεση μη κυκλοφορούντων στοιχείων		0,00	0,00
Κέρδη και ζημιές από επιμέτρηση στην εύλογη αξία	11.1.6	9.443.564,55	7.668.696,73
Κέρδη και ζημιές από επενδύσεις	11.1.7	1.683.545,94	7.993.659,91
Λοιπά έσοδα και κέρδη	11.1.5	1.052.260,07	1.522.569,70
Αποτελέσματα προ τόκων και φόρων		6.835.325,19	-1.619.123,22
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	11.1.8	272.983,00	405.092,38
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	11.1.9	-6.405,79	-4.649,89
Αποτέλεσμα προ φόρων		7.101.902,40	-1.218.680,73
Φόροι εισοδήματος		0,00	-1.077.213,32
Αποτέλεσμα περιόδου μετά από φόρους		7.101.902,40	-2.295.894,05

Πίνακας μεταβολών ενσώματων πάγιων στοιχείων ιδιοχρησιμοποιούμενων	Γήπεδα	Κτίρια	Λοιπός εξοπλισμός
Αξία κτήσεως			
Υπόλοιπο 1.1.2015	974.363,72	3.745.030,91	363.822,02
Προσθήκες περιόδου		33.216,45	23.268,22
Μειώσεις περιόδου			0,00
Μεταφορές περιόδου			
Υπόλοιπο 31.12.2015	974.363,72	3.778.247,36	387.090,24
Σωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις			
Υπόλοιπο 1.1.2015		1.677.369,96	170.504,77
Αποσβέσεις περιόδου		135.139,43	41.456,53
Μειώσεις αποσβέσεων περιόδου			
Υπόλοιπο 31.12.2015	0,00	1.812.509,39	211.961,30
Καθαρή λογιστική αξία 31.12.2015	974.363,72	1.965.737,97	175.128,94
Αξία κτήσεως			
Υπόλοιπο 1.1.2016	974.363,72	3.778.247,36	387.090,24
Προσθήκες περιόδου			585,26
Μειώσεις περιόδου			
Μεταφορές περιόδου			
Υπόλοιπο 31.12.2016	974.363,72	3.778.247,36	387.675,50
Σωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις			
Υπόλοιπο 1.1.2016	0,00	1.812.509,39	211.961,30
Αποσβέσεις περιόδου		135.251,71	42.051,32
Υπόλοιπο 31.12.2016	0,00	1.947.761,10	254.012,62
Καθαρή λογιστική αξία 31.12.2016	974.363,72	1.830.486,26	133.662,88

Πίνακας μεταβολών άυλων πάγιων στοιχείων	Λοιπά άυλα στοιχεία
Αξία κτήσεως	
Υπόλοιπο 1.1.2015	167.977,45
Προσθήκες περιόδου	45854,4
Μειώσεις περιόδου	0
Υπόλοιπο 31.12.2015	213.831,85
Σωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	
Υπόλοιπο 1.1.2015	115.333,86
Αποσβέσεις περιόδου	12591,35
Μειώσεις αποσβέσεων περιόδου	0
Υπόλοιπο 31.12.2015	127.925,21
Καθαρή λογιστική αξία 31.12.2015	85.906,64
Αξία κτήσεως	
Υπόλοιπο 1.1.2016	213.831,85
Προσθήκες περιόδου	13.579,20
Τακτοποιήσεις	0
Υπόλοιπο 31.12.2016	227.411,05
Σωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	
Υπόλοιπο 1.1.2016	127.925,21
Αποσβέσεις περιόδου	14.822,57
Τακτοποιήσεις	
Υπόλοιπο 31.12.2016	142.747,78
Καθαρή λογιστική αξία 31.12.2016	84.663,27

Απαιτήσεις από ασφαλιστικές εισφορές	31/12/2016	31/12/2015
Απαιτήσεις από εργοδότες	1.963.153,88	3.211.356,86
Απαιτήσεις από ασφαλισμένους	1.963.153,75	3.211.356,80
Απαιτήσεις σε καθυστέρηση	4.394.977,14	4.293.278,48
Λοιπές απαιτήσεις	31.829,35	32.358,53
Προβλέψεις απωλειών	-2.440.675,53	-2.399.244,49
Σύνολο	5.912.438,59	8.349.106,18

Λοιπές απαιτήσεις	31/12/2016	31/12/2015
Ελληνικό Δημόσιο - Προκαταβλητέοι φόροι	814.338,36	16.988,62
Ελληνικό Δημόσιο - Λοιπές απαιτήσεις	348.503,93	348.503,93
Απαιτήσεις από ενοίκια	15.680,20	15.680,20
Λοιποί Χρεώστες	6.671,05	1.845.842,54
Απαιτήσεις από διαδοχική ασφάλιση	320.452,70	320.452,70
Σύνολο	1.505.646,24	2.547.467,99

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	31/12/2016	31/12/2015
Ταμείο	134,21	2.291,05
Καταθέσεις όψεως και προθεσμίας	24.799.476,76	37.555.814,85
Σύνολο	24.799.610,97	37.558.105,90

Προβλέψεις για παροχές σε εργαζόμενους	31/12/2016	31/12/2015
Προβλέψεις για παροχές σε εργαζόμενους	47.093,00	40.686,00
Σύνολο	47.093,00	40.686,00

Προβλέψεις για παροχές σε ασφαλισμένους	31/12/2016	31/12/2015
Προβλέψεις για παροχές προγράμματος ορισμένων παροχών	319.083.972,05	312.126.312,88
Προβλέψεις για παροχές προγράμματος ορισμένων εισφορών	52.572.105,60	36.375.999,90
Σύνολο	371.656.077,65	348.502.312,78

Ασφαλιστικές υποχρεώσεις	31/12/2016	31/12/2015
Φορείς Κύριας Ασφάλισης	20.653,22	19.381,73
Φορείς Ασθενείας	-284,93	-356,11
Σύνολο	20.368,29	19.025,62

Λοιπές υποχρεώσεις	31/12/2016	31/12/2015
Υποχρεώσεις σε προμηθευτές δαπανών	202.695,42	108.823,59
Υποχρεώσεις από διαδοχική ασφάλιση	135.874,03	135.874,03
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	70.701,10	593.344,19
Σύνολο	409.270,55	838.041,81

Κόστος παροχών σε ασφαλισμένους	31/12/2016	31/12/2015
Επικουρικές Συντάξεις	11.387.173,64	10.775.784,84
Βοηθήματα γιορτών και αδείας σε συνταξιούχους	54.163,18	93.825,63

30

Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	236.842,33	233.978,02
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	96.975,69	100.823,76
Παροχές τρίτων	48.807,01	58.393,18
Φόροι - τέλη	8.097,99	7.635,72
Διάφορα έξοδα	29.404,21	29.554,07
Αποσβέσεις Παγίων	62.943,17	138.737,36
Αναλογιστικές πρόβλεψεις για τεχνικά αποθέματα	23.153.764,87	36.563.539,53
Λοιπές προβλέψεις	46.236,29	6.628,00
Υπόλοιπο	35.124.408,38	48.008.900,11

ΛΟΙΠΕΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Λογιστικές αρχές και μέθοδοι

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων προϋποθέτει την άσκηση κρίσης και την διενέργεια εκτιμήσεων από την διοίκηση, τα οποία επηρεάζουν την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών, τα αναγνωριζόμενα ποσά των εσόδων, εξόδων, περιουσιακών στοιχείων, υποχρεώσεων και γνωστοποιήσεων. Αυτές οι εκτιμήσεις και παραδοχές βασίζονται στην εμπειρία του παρελθόντος και σε λοιπούς παράγοντες που θεωρείται ότι είναι εύλογα για τις περιστάσεις. Τα πραγματικά γεγονότα όμως, μπορεί να διαφέρουν από αυτές τις εκτιμήσεις. Οι εκτιμήσεις και οι σχετικές παραδοχές επανεκτιμούνται σε συνεχή βάση.

Οι λογιστικές εκτιμήσεις γίνονται κυρίως για τον υπολογισμό των αποσβέσεων των παγίων, την απομείωση των απαιτήσεων, τις προβλέψεις και την εκτίμηση της εύλογης αξίας εφόσον επιλέγεται η εφαρμογή της.

Ακολουθούμενες λογιστικές αρχές και μέθοδοι

Το TEAYET για τα επιμέρους στοιχεία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων εφαρμόζει τις ακόλουθες λογιστικές αρχές και μεθόδους, στα πλαίσια της βασικής αρχής του δουλευμένου.

Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

α) Αρχική καταχώριση

Τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία καταχωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσεως, το οποίο περιλαμβάνει κάθε δαπάνη που απαιτείται για να έλθει το στοιχείο στην παρούσα κατάσταση ή θέση ή επιδιωκόμενη χρήση.

β) Μεταγενέστερη αποτίμηση

Μεταγενέστερα της αρχικής καταχώρισεως πάγια περιουσιακά στοιχεία αποτιμούνται στο αποσβέσιμο κόστος (αρχικό κόστος κτήσεως, πλέον κάθε μεταγενέστερη δαπάνη που πληροί τον ορισμό του περιουσιακού στοιχείου, μείον σωρευμένες αποσβέσεις και ζημίες απομειώσεως).

Οι αποσβέσεις των ενσωμάτων παγίων υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους, η οποία εκτιμήθηκε ως ακολούθως:

Κτίρια και τεχνικά έργα: 25 έτη.

Έπιπλα και εξοπλισμός γραφείων: από 5 έως 10 έτη.

Ζημία απομειώσεως καταχωρίζεται όταν εκτιμάται ότι η λογιστική αξία του στοιχείου έχει υπερβεί την ανακτήσιμη αξία του.

Οι λογιστικές αξίες των παγίων περιουσιακών στοιχείων το TEAYET ελέγχονται για απομείωση όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι οι λογιστικές αξίες τους είναι μεγαλύτερες από τις ανακτήσιμες. Στην περίπτωση αυτή υπολογίζεται η ανακτήσιμη αξία των παγίων περιουσιακών στοιχείων και αν οι λογιστικές αξίες υπερβαίνουν την εκτιμώμενη ανακτήσιμη αξία, η σχετική διαφορά καταχωρίζεται ως ζημία απομείωσης στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Το ανακτήσιμο ποσό των περιουσιακών στοιχείων είναι το μεγαλύτερο μεταξύ της εύλογης αξίας (μείον τα απαιτούμενα για την πώληση έξοδα) και της αξίας χρήσεως αυτών.

γ) Διαγραφή

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία διαγράφονται κατά την πώλησή τους ή αν το TEAYET δεν αναμένει μελλοντικά οικονομικά οφέλη από τη χρησιμοποίησή τους ή την πώλησή τους.

Άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Τα άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνουν λογισμικά προγράμματα.

Η αξία των λογισμικών προγραμμάτων περιλαμβάνει το κόστος αγοράς λογισμικών προγραμμάτων καθώς και κάθε δαπάνη που έχει πραγματοποιηθεί προκειμένου αυτά να τεθούν σε καθεστώς λειτουργίας, μειωμένη κατά το ποσό των σωρευμένων αποσβέσεων και τυχόν απομειώσεων της αξίας τους. Σημαντικές μεταγενέστερες δαπάνες κεφαλαιοποιούνται στα λογισμικά προγράμματα όταν προσαυξάνουν την απόδοσή τους πέραν των αρχικών προδιαγραφών.

Η απόσβεση των λογισμικών προγραμμάτων λογίζεται βάσει της σταθερής μεθόδου αποσβέσεως σε 5 έτη.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Συμμετοχές

Το TEAYET δεν έχει συμμετοχές.

Λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Αρχική καταχώριση

Όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία καταχωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσεως, δηλαδή στο κόστος που απαιτήθηκε για την απόκτησή τους. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει το σύνολο των ταμειακών διαθεσίμων (ή ταμειακών ισοδύναμων) που διατέθηκε για την απόκτηση, πλέον δαπάνες αγοράς.

Μεταγενέστερη αποτίμηση

Μεταγενέστερα της αρχικής καταχώρισεως, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως τους (ονομαστικά ποσά) μείον τυχόν ζημίες απομειώσεως, εκτός από τα έντοκα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, που αποτελούν επενδύσεις του ταμείου και επιμετρούνται στην εύλογη αξία τους με μεταβολές αναγνωρισμένες στα αποτελέσματα. Οι εύλογες αξίες προσδιορίζονται από τις τρέχουσες τιμές των εν λόγω στοιχείων κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Ζημία απομειώσεως προκύπτει όταν η λογιστική αξία του στοιχείου είναι μεγαλύτερη από το ποσό που η οντότητα εκτιμά ότι θα ανακτήσει από το στοιχείο αυτό.

Το ποσό που η οντότητα εκτιμά ότι θα ανακτήσει από ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο είναι το μεγαλύτερο από:

→ Την παρούσα αξία του ποσού που εκτιμάται ότι θα ληφθεί από το περιουσιακό στοιχείο, υπολογιζόμενη με τη χρήση του αρχικού πραγματικού επιτοκίου.

→ Την εύλογη αξία του στοιχείου, μειωμένη με το απαιτούμενο κόστος πωλήσεως.

Οι ζημίες απομειώσεως καταχωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και αναστρέφονται ως κέρδη σε αυτή, όταν οι συνθήκες που τις προκάλεσαν πάψουν να υφίστανται. Αναστροφή γίνεται μέχρι της αξίας που θα είχε το στοιχείο, εάν δεν είχε καταχωριστεί ζημία απομειώσεως.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα αποτιμώνται με την ισοτιμία του ξένου νομίσματος κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Οι σχετικές συναλλαγματικές διαφορές καταχωρίζονται στα αποτελέσματα.

Διαγραφή

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο διαγράφεται όταν και μόνον όταν εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμιακών ρών του στοιχείου ή μεταβιβαστούν ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη που προκύπτουν από την κυριότητα του στοιχείου αυτού.

Φόροι εισοδήματος

Τρέχων φόρος

Ο τρέχων φόρος εισοδήματος περιλαμβάνει:

- Τον φόρο εισοδήματος που προκύπτει με βάση τις διατάξεις της εκάστοτε ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας.
- Τον φόρο εισοδήματος και τις προσαυξήσεις που τυχόν προκύπτουν από φορολογικό έλεγχο.

Οι διαφορές του φορολογικού ελέγχου, καταχωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσεως, κατά την οποία βεβαιώνονται από τις φορολογικές αρχές και γίνονται αποδεκτές από την οντότητα.

Αναβαλλόμενοι φόροι

Αναβαλλόμενοι φόροι προκύπτουν όταν υπάρχουν προσωρινές (αναστρέψιμες) διαφορές μεταξύ λογιστικής αξίας και φορολογικής βάσεως στοιχείων του ισολογισμού. Το TEAYET δεν έχει επιλέξει την καταχώριση αναβαλλόμενων φόρων.

Προκαταβολές και λοιπά μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Οι προκαταβολές δαπανών καταχωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσεως (καταβαλλόμενα ποσά) και αποτιμούνται μεταγενέστερα στο αρχικό κόστος κτήσεως, μείον τα χρησιμοποιηθέντα ποσά βάσει της αρχής του δουλευμένου και τυχόν ζημίες απομειώσεως. Η απομείωση των προκαταβολών δαπανών αναφέρεται στην περίπτωση στην οποία ο λήπτης του σχετικού ποσού δεν είναι σε θέση ούτε να εκπληρώσει την δέσμευση που ανέλαβε ούτε να επιστρέψει το υπόλοιπο του ποσού. 19

Τα λοιπά μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία καταχωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσεως και αποτιμούνται μεταγενέστερα στη χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσεως και ανακτήσιμης αξίας, δηλαδή του ποσού που αναμένεται να ληφθεί.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

α) Αρχική καταχώριση και μεταγενέστερη αποτίμηση

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, τόσο κατά την αρχική καταχώριση, όσο και μεταγενέστερα, αποτιμούνται στα ονομαστικά ποσά τους. Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα αποτιμούνται με την ισοτιμία του ξένου νομίσματος κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Οι σχετικές συναλλαγματικές διαφορές καταχωρίζονται στα αποτελέσματα.

β) Διαγραφή

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση διαγράφεται όταν και μόνον όταν η συμβατική δέσμευση εκπληρώνεται, ακυρώνεται ή εκπνέει, δηλαδή όταν η συμβατική δέσμευση που την δημιούργησε δεν υφίσταται πλέον.

Μη χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

α) Αρχική καταχώριση και μεταγενέστερη αποτίμηση

Οι μη χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις καταχωρίζονται αρχικά και αποτιμούνται μεταγενέστερα στο ονομαστικό ποσό που αναμένεται να απαιτηθεί για το διακανονισμό τους. Διαφορές που προκύπτουν είτε κατά την επανεκτίμησή είτε κατά το διακανονισμό των μη χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων καταχωρίζονται ως κέρδη ή ζημίες της περιόδου στην οποία προκύπτουν.

β) Διαγραφή

Μια μη χρηματοοικονομική υποχρέωση διαγράφεται όταν και μόνον όταν η συμβατική δέσμευση εκπληρώνεται, ακυρώνεται ή εκπνέει, δηλαδή όταν η συμβατική δέσμευση που την δημιουργήσε δεν υφίσταται πλέον. 20

Προβλέψεις

Οι προβλέψεις καταχωρίζονται αρχικά και αποτιμούνται μεταγενέστερα στο ονομαστικό ποσό που αναμένεται να απαιτηθεί για το διακανονισμό τους, εκτός αν η αποτίμηση στην παρούσα αξία του ποσού που αναμένεται να απαιτηθεί για το διακανονισμό τους έχει σημαντική επίδραση στα ποσά των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Ειδικότερα:

α) Οι προβλέψεις για παροχές σε ασφαλισμένους περιλαμβάνουν τις αναλογιστικές υποχρεώσεις του ΤΕΑΥΕΤ που προσδιορίζονται με αναλογιστική μελέτη κατά το κλείσιμο του Ισολογισμού.

β) οι προβλέψεις για παροχές σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία, που προκύπτουν από προγράμματα καθορισμένων παροχών, καταχωρίζονται και αποτιμώνται επίσης με αναλογιστική μελέτη κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Οι καταβολές παροχών στους ασφαλισμένους έναντι των προβλέψεων αναγνωρίζονται ως έξοδα στο κονδύλι κόστος παροχών προς ασφαλισμένους. Στο ίδιο κονδύλι αναγνωρίζεται επίσης ως έξοδο/έσοδο κάθε περιόδου η μεταβολή των προβλέψεων από την προηγούμενη χρήση.

Έσοδα και έξοδα

Το ΤΕΑΥΕΤ καταχωρεί τα έσοδα και τα έξοδα, όταν αυτά καθίστανται δουλευμένα.

Ειδικότερα:

Οι ασφαλιστικές εισφορές, που αποτελούν τα κύρια έσοδα του ΤΕΑΥΕΤ, αναγνωρίζονται στη περίοδο που αφορούν, εφ' όσον εκτιμάται ότι βέβαια θα εισπραχθούν.

Τα έσοδα από τόκους καταχωρίζονται τόκοι βάσει χρονικής αναλογίας με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου ή τη σταθερή μέθοδο.

Τα μερίσματα ή παρόμοιας φύσεως εισόδημα από τη συμμετοχή στην καθαρή θέση άλλων οντοτήτων καταχωρίζονται όταν εγκρίνονται από το αρμόδιο όργανο που αποφασίζει τη διανομή τους.

Τα δικαιώματα καταχωρίζονται βάσει των σχετικών συμβατικών όρων.

Στοιχεία της καθαρής θέσεως

Τα κονδύλια της καθαρής θέσεως καταχωρίζονται αρχικά και αποτιμούνται μεταγενέστερα στα ονομαστικά ποσά, που έχουν ληφθεί ή καταβληθεί.

Ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Τα στοιχεία αυτά αφορούν ενδεχόμενα δικαιώματα και δεσμεύσεις αντίστοιχα, τα οποία προκύπτουν από γεγονότα του παρελθόντος και η ύπαρξή τους θα επιβεβαιωθεί μόνο από το αν συμβούν ή δεν συμβούν ένα ή περισσότερα αβέβαια μελλοντικά γεγονότα, τα οποία

δεν είναι πλήρως υπό τον έλεγχο της οντότητας. Τα στοιχεία αυτά γνωστοποιούνται στις σημειώσεις των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Οι αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, προσαρμόζονται, εάν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι διορθωτικά γεγονότα μετά την ημερομηνία αυτή επιβάλλουν προσαρμογές της αξίας τους. Οι προσαρμογές αυτές γίνονται για τέτοια γεγονότα, ως την ημερομηνία εγκρίσεως των οικονομικών καταστάσεων από το Διοικητικό Συμβούλιο. Τα μη διορθωτικά, μετά την ημερομηνία του ισολογισμού γεγονότα, γνωστοποιούνται εφόσον είναι σημαντικά, στις σημειώσεις των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές αξιολογούνται διαρκώς και βασίζονται στην ιστορική εμπειρία και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων αναμενόμενων μελλοντικών γεγονότων που, υπό τις παρούσες συνθήκες, αναμένεται να πραγματοποιηθούν.

Μεταβολή λογιστικών αρχών και μεθόδων, μεταβολές λογιστικών εκτιμήσεων και διόρθωση σφαλμάτων προηγούμενων περιόδων 22

Μεταβολή λογιστικών αρχών και μεθόδων

Οι μεταβολές λογιστικών αρχών και μεθόδων, καταχωρίζονται με αναδρομική επαναδιατύπωση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων όλων των περιόδων που δημοσιοποιούνται μαζί με τις καταστάσεις της τρέχουσας περιόδου, ώστε τα παρουσιαζόμενα κονδύλια να είναι συγκρίσιμα.

Μεταβολές λογιστικών εκτιμήσεων

Οι μεταβολές των λογιστικών εκτιμήσεων καταχωρίζονται στην περίοδο, στην οποία διαπιστώνεται ότι προκύπτουν και επηρεάζουν αυτή την περίοδο και μελλοντικές περιόδους, κατά περίπτωση. Οι μεταβολές αυτές δεν καταχωρίζονται αναδρομικά.

Διόρθωση σφαλμάτων προηγούμενων περιόδων

Οι διορθώσεις σφαλμάτων καταχωρίζονται με την αναδρομική διόρθωση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων όλων των περιόδων που δημοσιοποιούνται μαζί με τις καταστάσεις της τρέχουσας περιόδου.

Στην παρούσα περίοδο 2016 δεν εντοπίστηκε σφάλμα προηγούμενης περιόδου.

Παρεκκλίσεις από τις διατάξεις του νόμου προκειμένου να επιτευχθεί εύλογη παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Όταν, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η οντότητα παρεκκλίνει από την εφαρμογή μιας διατάξεως του νόμου για να εκπληρώσει την υποχρέωση της εύλογης παρουσιάσεως των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, γνωστοποιεί και αιτιολογεί επαρκώς την παρέκκλιση αυτή.

Στην παρούσα περίοδο δεν προέκυψε ανάγκη τέτοιας παρεκκλίσεως.

Σχέσεις ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας υποχρεώσεως με περισσότερα από ένα κονδύλια του ισολογισμού

Δεν υπάρχουν περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις που σχετίζεται με περισσότερα από ένα κονδύλια του ισολογισμού.

Απολογισμός για την κλειόμενη χρήση

Έσοδα:

Τα έσοδα από ασφαλιστικές εισφορές ανήλθαν στο 2016 σε € 31.036.379 έναντι € 29.875.267 το 2015 (αύξηση σε ποσοστό 3,89%).

Τα καθαρά αποτελέσματα από το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο του ταμείου (έσοδα μείον έξοδα) ανήλθαν σε € 11.147.347 στο 2016 έναντι € 15.662.357 το 2015.

Τα λοιπά έσοδα και κέρδη ανήλθαν σε € 1.163.840 στο 2016 έναντι € 1.606.424 το 2015.

Τέλος, τα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα (τόκοι τραπεζών μείον έξοδα τραπεζών) ανήλθαν στο 2016 σε € 266.577 έναντι € 400.442 το 2015.

Έξοδα:

Το κόστος παροχών ανήλθε στο 2016 σε € 35.139.586 έναντι € 48.008.900 το 2015 (μείωση σε ποσοστό 26,80%).

Τα κόστη αυτά στο μεγαλύτερο μέρος τους αφορούν τις παροχές για συντάξεις και βοηθήματα στους ασφαλισμένους καθώς και τις αναλογιστικές προβλέψεις που για πρώτη φορά απεικονίστηκαν στις οικονομικές καταστάσεις (το 2016 και συγκριτικά για το 2015).

Οι παροχές για συντάξεις και βοηθήματα ανήλθαν στο 2016 σε € 11.441.337 έναντι € 10.869.610 το 2015.

Οι αναλογιστικές προβλέψεις για τεχνικά αποθέματα που βάρυναν το 2016 ανήλθαν σε € 23.153.765 έναντι € 36.563.340 το 2015. 6

Τα διοικητικά έξοδα ανήλθαν στο 2016 σε € 262.507 έναντι € 288.283 το 2015. Τα λοιπά έξοδα ανήλθαν σε € 1.105.089 έναντι € 465.987 το 2015. Τέλος, τα λοιπά έξοδα που επιβαρύνουν το κόστος ανήλθαν σε € 483.070,40 έναντι € 569.122,11 το 2015.

Καθαρά Αποτελέσματα προ φόρων:

Τα καθαρά αποτελέσματα προ φόρων ανήλθαν σε κέρδη € 7.101.902 έναντι αυτών της προηγούμενης χρήσης που ήταν ζημίες € -1.218.681.

Αναπόσβεστα Πάγια Στοιχεία του Ενεργητικού του Ταμείου:

Τα αναπόσβεστα πάγια στοιχεία του ενεργητικού (ενσώματα και άυλα) ανέρχονται σε € 3.023.176 και αντιστοιχούν στο 1% περίπου του συνολικού ενεργητικού.

Επενδυτικό Χαρτοφυλάκιο:

Η αξία του επενδυτικού χαρτοφυλακίου των 31/12/2016 ανέρχεται σε € 257.067.349 έναντι αξίας € 212.774.842 την 31/12/2015.

Απαιτήσεις:

Το σύνολο των απαιτήσεων του ενεργητικού ανέρχεται σε € 12.232.956 που αντιστοιχεί σε ποσοστό 4,10% του συνολικού ενεργητικού.

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα:

Το σύνολο των διαθεσίμων ανέρχεται την 31/12/2016 σε € 24.799.611 έναντι ποσού € 37.558.106 την 31/12/2015.

Ίδια Κεφάλαια:

Τα Ίδια Κεφάλαια στο 2016 ανέρχονται σε € -75.340.756 έναντι € -82.442.658 το 2015.

Η εμφάνιση αρνητικών ιδίων κεφαλαίων οφείλεται στην απεικόνιση στις οικονομικές καταστάσεις των αναλογιστικών προβλέψεων για παροχές σε ασφαλισμένους και εργαζομένους.

Αναλογιστικές προβλέψεις:

Το συνολικό ύψος των σωρευμένων προβλέψεων για ασφαλισμένους και εργαζομένους ανέρχεται την 31/12/2016 σε € 371.703.171 και αντιστοιχεί σε ποσοστό στο 25% του συνολικού παθητικού του Ταμείου.

Πρόκειται για υπόλοιπα που προέκυψαν με βάση την αναλογιστική μελέτη της εταιρείας SANY CONSULTING. 7

Υποχρεώσεις:

Οι υποχρεώσεις ανέρχονται σε € 760.678 και αντιπροσωπεύουν σε ποσοστό το 0,26% του συνολικού παθητικού του Ταμείου.

Οι οικονομικές καταστάσεις συντάχθηκαν με βάση τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα που θεσμοθετήθηκαν με τον Ν. 4308/2014. Έγινε προσαρμογή και στις οικονομικές καταστάσεις του 2015 για να υπάρχει συγκρισιμότητα. Λογιστικοποιήθηκαν για πρώτη φορά αναλογιστικές προβλέψεις με συνέπεια την σημαντική επιβάρυνση της καθαρής θέσης του ταμείου.

Λόγω των αναλογιστικών προβλέψεων αλλά και των λοιπών προβλέψεων επισφαλειών που έγιναν, η καθαρή θέση του ταμείου εμφανίζεται αρνητική.

Το Διοικητικό Συμβούλιο εκτιμά ότι δεν συντρέχουν κίνδυνοι βιωσιμότητας του ταμείου και συνέχισης της δραστηριότητας του αφού οι προοπτικές είναι καλές και οι μελλοντικές χρήσεις θα έχουν θετικά αποτελέσματα με συνέπεια τη βελτίωση των ιδίων κεφαλαίων.

Κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες για τη χρήση 2016**Κίνδυνος αγοράς**

Παρά τη συνεχιζόμενη οικονομική κρίση το ταμείο δεν αντιμετωπίζει κινδύνους που έχουν να κάνουν με τη δυνατότητα να καταβάλει παροχές στους ασφαλισμένους.

Χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Το ταμείο έχει αναθέσει την διαχείριση των χρηματοοικονομικών του κινδύνων σε εξωτερικό συνεργάτη. Με βάση την έκθεση του διαχειριστή δε συντρέχουν σοβαροί χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι.

Πιστωτικός κίνδυνος

Οι απαιτήσεις του ταμείου στο μεγαλύτερο μέρος τους είναι εξασφαλισμένες. Το ταμείο εφαρμόζει διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου με στόχο την ελαχιστοποίηση των πιστωτικών απωλειών.

Στο 2016 πραγματοποιήθηκαν ρυθμίσεις οφειλών για 100 περίπου οφειλέτες συνολικού ύψους οφειλών περίπου 480 χιλ. . Παράλληλα για τις ανεπίδεκτες είσπραξης απαιτήσεις έχουν σχηματιστεί επαρκείς προβλέψεις.

Κίνδυνος ρευστότητας

Δεν υπάρχει κίνδυνος ρευστότητας για το ταμείο.

Εξάρτηση από εργοδότες

Παρά ότι ο αριθμός των εργοδοτών που απασχολούν μεγάλο αριθμό ασφαλισμένων είναι μικρός δεν υπάρχει κίνδυνος εξάρτησης αφού η αγορά των τροφίμων στην οποία απασχολούνται οι ασφαλισμένοι είναι επαρκής χωρίς προβλήματα αποτελεσμάτων και ρευστότητας.

Ασφαλισμένοι- Συνταξιούχοι

Ο αριθμός των ασφαλισμένων και συνταξιούχων την 31/12/2006 ανερχόταν σε 39.135 και 5.466 άτομα αντίστοιχα, έναντι 33.072 και 4.966 άτομα την 31/12/2015.

Η σχέση ασφαλισμένων προς συνταξιούχους ήταν την 31/12/2016 7,16. Δηλαδή, αντιστοιχούν 7,16 ασφαλισμένοι για κάθε ένα συνταξιούχο. Η αντίστοιχη σχέση την 31/12/2015 ήταν 6,66.